

SIHTASUTUS KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Majandusaasta aruanne 2009

MAJANDUSAASTA ARUANNE

Majandusaasta algus	01.01.2009
Majandusaasta lõpp	31.12.2009
Sihtasutuse nimetus	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus
Registri number	90005946
Aadress	Narva mnt 7A Tallinn 10117
Juhatuse liikmed	Kalev Aun Andrus Kimber
Telefon	3 726 274 171
Faks	3 726 274 170
E-mail	info@kik.ee
Põhitegevusala	Keskkonnaprojektide rahastamine
Audiitorkontroll	Ernst & Young Baltic AS

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	34
JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	35
BILANSS	36
TULEMIARUANNE	37
RAHAVOOGUDE ARUANNE	38
NETOVARA MUUTUSTE ARUNNE	39
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	
Lisa 1. RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDES	40
KASUTATAVAD ARVESTUSPÕHIMÕTTED	
Lisa 2. LÜHIAJALISED FINANTSINVESTEERINGUD	45
Lisa 3. RAHA- JA PANGAKONTOD	46
Lisa 4. NÕUDED RIIGILE KESKKONNATASUDE SEADUSE ALUSEL	46
Lisa 5. MUUD NÕUDED JA ETTEMAKSED	47
Lisa 6. ANTUD LAENUD	48
Lisa 7. MATERIAALNE PÕHIVARA	49
Lisa 8. IMMATERIAALNE PÕHIVARA	49
Lisa 9. MUUD KOHUSTUSED JA SAADUD ETTEMAKSED	50
Lisa 10. SAADUD SIHTFINANTSEERIMINE	51
Lisa 11. TEGEVUSTULUD ja SAADUD SIHTFINANTSEERIMINE	51
ANTUD SIHTFINANTSEERIMISE KULUD	
Lisa 12. KESKKONNAKAITSEVALDKONDADELE	52
Lisa 13. ANTUD VÄLISABI KULUD PROJEKTIDELE	54
Lisa 14. FINANTSTULUD JA -KULUD	55
Lisa 15. TÖÖJÕUKULUD	55
Lisa 16. MAJANDAMISKULUD	55
Lisa 17. SIHTFINANTSEERIMISEGA SEOTUD POTENTSIAALSED KOHUSTUSED	56
KESKKONNAVALDKONDADELE	
VÄLISABI KAASFINANTSEERIMISEGA SEOTUD POTENTSIAALSED	
Lisa 18. KOHUSTUSED	57
Lisa 19. RENDITUD VARAD	58
Lisa 20. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA	59
VANDEAUDIITORI ARUANNE	60
JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD	61

TEGEVUSARUANNE

1. Üldine info

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi Sihtasutus on finantsasutus, mis vahendab riigieelarvelisi (keskkonnatasud) eraldisi ja Euroopa Liidu (edaspidi EL) fondide, välisabi-programmide ning laenuvahendeid keskkonnaprojektide elluviimiseks.

KIKi eesmärk on avalike vahendite eesmärgipärane ja sihtotstarbeline kasutamine keskkonnakaitse valdkondades.

KIKi missioon on terve elukeskkonna hoidmine, puhtama looduse ning säästva arengu väärtustamine.

KIKi visioon on olla juhtiv keskkonnaabi ja –investeeringute suunaja ning kogemuste ja oskustega kliendikeskne organisatsioon.

KIK asutati keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seaduse alusel. KIKi asutajaõiguste teostaja on rahandusministeerium. KIKi asutamisosuse allkirjastas rahandusminister 11.05.2000 ja otsus registreeriti 02.06.2000 mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris.

2005. aasta detsembris võttis Riigikogu vastu keskkonnatasude seaduse, mis jõustus 01.01.2006. Keskkonnatasude seadusse lisati ka keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seaduse sätted ning seega tegutseb KIK alates 2006. aasta algusest keskkonnatasude seaduse alusel.

KIKi kõrgeim juhtimisorgan on nõukogu, mis kavandab KIKi tegevust, korraldab KIKi juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogusse kuulub üheksa liiget: neli Riigikogu otsusega nimetatud isikut, keskkonnaminister, kaks rahandusministri nimetatud isikut ning kaks keskkonnaministri nimetatud isikut.

KIKi auditikomitee koosneb kahest nõukogu liikmest ja ühest rahandusministeeriumi esindajast. Auditikomitee ülesandeks on nõukogu nõustamine järelevalvega seotud küsimustes, samuti juhivad auditikomitee KIKi struktuuri kuuluva siseaudiitori ametikoha tööd.

KIKi esindab ja igapäevast tööd korraldab kaheliikmeline juhatus.

KIKi põhitegevusteks on järgmiste abivahendite suunamine keskkonnaprojektide arendamiseks:

- Laekumised keskkonnatasudest;
- Ühtekuuluvusfondi (edaspidi ÜF, inglise keeles *Cohesion Fund*) toetused;
- Euroopa Regionaalarengu Fondi (edaspidi ERF, inglise keeles *European Regional Development Fund*) toetused;
- Euroopa Sotsiaalfondi (edaspidi ESF, inglise keeles *European Social Fund*) toetused;
- laenude andmine keskkonnakasutusest laekuvatest vahenditest või krediitliinidest.

Keskkonnakasutusest laekuv raha kanti 2009. aastal KIKi arvelduskontole rahandusministeeriumist riigikassa kaudu. 2010. aastal avati KIKile e-riigikassa virtuaalne konto. Abivahenditega hüvitatakse toetuse saajatele keskkonnakaitseks kulutusi vastavalt KIKile esitatavatele toetuse taotlustele, mille kohta on tehtud rahastamise otsus, sõlmitud sihtfinantseerimise leping ja esitatud kuludokumendid.

ÜFi, ERFi ja ESFi vahendite kasutamiseks on KIKile avatud riigikassas virtuaalkontod. Nimetatud fondide toetusraha ei maksta välja KIKi arvelduskontolt, vaid e-riigikassa KIKi virtuaalkontodelt eeldusel, et KIK on kulu abikõlblikuks tunnistanud, aktsepteerinud ja makse kinnitanud.

KIK finantseerib keskkonnalaene vastavalt nõukogu poolt kehtestatud tingimustele nii oma- kui välisvahenditest.

2. 2009. aasta tähtsamate sündmuste ja tegevuste kokkuvõte

2.1. Ajatelg

10.03.2009 kinnitas KIKi nõukogu aastate 2006–2008 arengukava täitmise aruande ning hindas KIKi tööd edukaks ja tulemuslikuks.

2.06.2009 kinnitas nõukogu KIKi arengukava aastateks 2009–2013. Arengukavas toodud strateegilised arengueesmärgid ja alameesmärgid aastateks 2009–2013 jagunevad kahte ossa:

I Mõju saavutamine ehk keskkonnapoliitiline tasand

1. Keskkonnapoliitika ja õigusaktide sidusus investeerimistegevusega
2. Tõhus laenupoliitika
3. Mõju jätkusuutlikkus

II Organisatsiooniline tasand ehk tulemuslikkus

1. Kohalik lähenemine ja tõhus kohapealne kontroll
2. Pädevad ja pühendunud töötajad
3. Kliendikeskne ja lihtne asjaajamine
4. Head suhted

02.06.2009 nõukogu otsusega nr 632 pikendati senise juhatuse liikme Kalev Auna volitusi järgnevas kolmeks aastaks ja nimetati juhatuse liikmeks Andrus Kimber.

01.07.2009 nõukogu otsusega nr 640 kinnitati juhatuse liikmete pädevusvaldkonnad. Kalev Auna pädevuses on haldusüksuse, keskkonnaprogrammi, projektauditi, IT, juriidilise valdkonna ja finantsüksuse töö koordineerimine ning Andrus Kimberi pädevuses on struktuuritoetuste ja järelevalve üksuse töö koordineerimine ning finantsüksuse töö koordineerimine osas, mis puudutab laenutegevust ning struktuuritoetuste vahendamist.

02.09.2009 allkirjastasid KIK ja rahandusministeerium laenulepingu, millega ministeerium annab KIKile edasilaenamiseks osa Euroopa Investeerimispangast (EIB) võetud laenurahast. KIK saab lepinguga üle kahe miljardi Eesti krooni, mis laenatakse edasi vee-ettevõtetele ja

kohalikele omavalitsustele Ühtekuuluvusfondist toetatud veemajanduse infrastruktuuri projektide omafinantseeringu kindlustamiseks.

15.09.2009 nõukogu otsusega nr 646 liideti ERF/ESF ja ÜF üksused ning moodustati struktuuritoetuste üksus.

Novembris 2009 käivitusid ettevalmistused KIKi kaudu täiendavate rahaliste vahendite suunamiseks taastuvenergeetika arendamise meetmele, tulenevalt Eesti Vabariigi võimalusest müüa Kyoto protokolliga kohaselt CO₂ heitkoguse ekvivalentühikuid AAU (*Assigned Amount Unit*). AAU ühikute müügist saadavate rahaliste vahendite sihtotstarbelise kasutamise eest vastutab Eesti Vabariigi esindajana Keskkonnaministeerium, kes annab KIKile halduslepinguga rakendusüksuse ülesanded. 2010. aastal täiendab KIK selle toetuse vahendamise protseduure.

15.12.2009 nõukogu otsusega nr 685 loodi järelevalve üksus.

2.2. Areng

KIKi bilansimaht püsis 2009. aastal samal tasemel kui 2008. aastal, olles vastavalt 1,777 miljardit krooni ja 1,794 miljardit krooni. Tekkepõhine tulude maht keskkonnatasude seadusest tulenevate vahendite osas vähenes 30% (tulu oli 2009. ja 2008. aastal, vastavalt 862 miljonit krooni ja 1'234 miljonit krooni), seda ennekõike elektri aktsiisimaksu arvel. Alates 01.03.2009 kehtestati keskkonnatasude seaduse uus versioon, mille kohaselt elektri aktsiisimaks enam ei kuulu KIKi tulubaasi.

KIK vahendas 2009. aastal välisabi (ERF ja ÜF, teised väiksemamahulised ELi abiskeemid) koos kaasfinantseeringuga kokku 1'135 miljonit krooni, mis on 11% enam kui 2008. aastal, mil välisabi maht koos kaasfinantseeringuga moodustas 1'021 miljonit krooni. Seejuures vahendatud välisabi maht kasvas 2009. aastal 333 miljoni krooni võrra ehk 53% ja kaasfinantseeringu maht vähenes 219 miljoni krooni võrra ehk 55%.

KIKi ülalpidamiskulud kasvasid 2009. aastal võrreldes eelneva aastaga 6% ehk 36,4 miljonilt kroonilt 38,5 miljoni kroonini, mis oli põhiliselt tingitud tööjõukulu suurenemisest.

31.12.2009 seisuga töötas KIKis 55 töötajat (31.12.2008 52 töötajat), neist 40 Tallinna kontoris ja 15 maakondlikes esindustes. Igas maakonnas, v.a Tartus ja Harjumaal, asub üks KIKi töötaja. Tartu esinduses töötab kaks inimest ja Harjumaa esinduse tööülesanded on jagatud Tallinna kontori keskkonnaprogrammi üksuse töötajate vahel. 2009. aastal loodi 6 ametikohta: finantskonsultant, neli projektikoordinaatorit ja sekretär. Lapsehoolduspuhkusele suundus 5 ja naasis kaks töötajat. Täitmata jäi kaks ametikohta keskkonnaprogrammi üksuses ning nende töö jagati olemasolevate töötajate vahel.

2009. aastal oli palgakulu kokku 18,3 miljonit krooni, millest maksti KIKi töötajatele töötasudeks 17,3 miljonit krooni, juhatuse liikmetele juhtimislepingute alusel 994'000 krooni ning töövõtulepingute alusel 249'000 krooni.

KIKi nõukogu esimeheks on alates 05.04.2007 keskkonnaminister Jaanus Tamkivi. KIKi nõukogu koosseisus toimus kolm muudatust - rahandusministeeriumi esindajana asus Kalle Killari asemel ametisse Tiina Tamm, riigikogu liikmete Rain Rosimannuse ja Kalvi Kõva asemel asusid ametisse Riigikogu liikmed Tõnis Kõiv ja Toomas Trapido. KIKi nõukogu pidas 2009. aastal kaheksa koosolekut.

KIKi auditikomitee korraldas 2009. aastal kuus koosolekut, kus tutvuti välisaudiitorite, siseaudiitori ja projektiauditi üksuse audiitorite tehtud tähelepanekute ja soovitusetega, arutati KIKi 2009. a riskijuhtimise tulemusi ning kinnitati audiitorite 2010. a tööplaanid.

Nõukogu ja auditikomitee liikmetele makstud tasud kokku moodustasid 408'000 krooni.

Infotehnoloogiliste lahenduste arenduses oli 2009. aasta prioriteet KIKi keskkonnaprogrammi arendusprojekti alustamine, mille tulemusel valmib e-keskkond projektide taotlejatele, hindajatele ja koordineerijatele. Selleks viidi läbi avatud riigihange ja koostööpartneriks osutus OÜ Netgroup. Lisaks eelpool mainitud eesmärgi täitmisele kaardistati KIKi andmekogud, virtualiseeriti serverid, segmenteeriti kohtvõrk ning rakendati spämmifilter, mis on aluseks edaspidiseks ISKE rakendamiseks KIKis.

Asjaajamise lihtsustamine on üks 2009–2013 aastate arengukavas ettenähtud tegevusi ning olulist osa sellest mängib üleminek elektroonilisele asjaajamisele. Sellel eesmärgil kaardistati 2009. aastal KIKi dokumendihaldust ning selle tulemused on aluseks KIKi uue elektroonilise dokumendihaldussüsteemi (EDHS) arendamiseks. EDHSi arendusprojekt ise (sh hange) viiakse läbi 2010. a.

2009. aasta aprillis viidi koostöös uuringufirmaga Klaster läbi KIKi kliendiuuring, mille eesmärgiks oli selgitada välja klientide hinnangud infoliikuvuse ja klienditeeninduse kohta. Uuring viidi läbi veebiküsitlusena ning ankeedile vastas 571 inimest. Uuringu tulemustest saab välja tuua üldist rahuolu KIKi tegevuse suhtes, kusjuures korduvalt soovitakse suurendada teavitussõutuste (infopäevad, koolitused) arvu ning kaks kolmandikku vastanutest eelistaks üle minna digitaalsele asjaajamisele. Negatiivse poole pealt rõhutatakse liigset bürokraatiat, hindamiste aeglust ning kodulehe vähest informatiivsust, mis on ühtlasi ka olulisimaks infokanaliks. Kodulehe visuaalne ja sisuline uuendamine toimub 2010. aasta kevadel.

2009. aasta oktoobris uuendas kommunikatsioonijuht infoürituste tagasiside kogumise metoodikat ja sisu, et saada klientidelt rohkem ning sisulisemat tagasisidet toimunud infoürituste kohta.

2.3 Kohtuvaidlused

2006. aastal alustas KIK ühe kohtuasja seoses ettemaksuna antud summa (100'000 krooni) mittesihipärase kasutamisega. Võlgnik suutis ennast menetluse ajal registrist kustutada, kuid KIKi nõudel taastati võlgniku juriidilise isiku staatus ning Põlva Maakohtu teate kohaselt peaks menetlus jätkuma 2010. aastal. KIK hindab seda nõuet võlgniku varatuse tõttu ebatõenäoliselt laekuvaks.

Pärnu Maakohus on teinud 19.02.2010 KIKi kasuks maksekäsu kiirmenetluse otsuse KIKi poolt 2007. aasta lõpus sõlmitud kompromissi alusel, millega mõisteti KIKi kasuks välja 29'142 krooni koos kaasnevate kuludega ning jooksivad intressid. Kui see menetlus ei lähe üle tavaliseks hagimenetluseks, esitab KIK 2010. aasta esimesel poolel nõude väljanõudmiseks kohtutäiturile. Põhinõue summas 26'000 krooni on 100% provisjoneeritud.

KIKi projekti auditi üksuse läbi viidud auditi tulemusel on tuvastatud KIKi poolt mitme aasta jooksul mitmete projektide osas rahastatud toetuse saaja raamatupidamise ebakorrektsus, mille tulemusel ulatub KIKi nõue 277'386 kroonini. Kui toetuse saaja ei esita puuduvaid dokumente, esitab KIK märtsikuu jooksul kohtuvälise nõude ning kui seda ei rahuldata, siis algatab 2010. aasta esimesel poolel kohtumenetluse.

2.4. KIKi vaba vara haldus

KIK sõlmis 22.03.2006 vaba vara valitsemise teenuse sisseostulepingu Hansa Investeeringimisfondide ASiga, lähtudes KIKi nõukogu poolt kinnitatud investeerimispiirangutest. Seoses AS Hansapanga reorganiseerimisega, sõlmiti vara valitsemise lepingu lõpetamise kokkulepe alates 31.12.2008. Teenuse sisseostmist jätkati 2009. aastal, milleks sõlmiti 30.12.2008 varahalduse leping AS Hansapangaga.

Võlakirjade ja üle 3-kuulise kestvusega deposiitide soetuse käive moodustas 2009. aastal 421 miljonit krooni, müügikäive 417 miljonit krooni. Seisuga 31.12.2009 oli investeerimisportfelli õiglane väärtus 355 miljonit krooni, millele lisandusid kuni 3-kuulise tähtajaga deposiidid õiglases väärtuses 120 miljonit krooni. KIK teenis 2009. aastal investeerimisportfelli tulu 23 miljonit krooni.

Swedbanki Personaalne Varahaldus võttis portfelli juhtimise üle 2008. aasta lõpu seisuga. Kogu portfelli tootluseks kujunes 2009. aastal 4,58%.

2009. a algul valitses maailmas veel sügav finantskriis, millest lähtuvalt hoiti kogu aasta vältel KIKi portfellis pigem konservatiivsemat joont – võrdlusindeksist lühemat kestust ja veidi kõrgemat keskmist reitingut. Aasta esimeses pooles, kui finantsturud väga kiirelt taastuma hakkasid, tähendas see ka allajäämist võrdlusindeksile. Aasta teises pooles tootis aga portfell juba võrdlusindeksist rohkem.

Üldjuhul on KIKi investeerimisportfellis võlakirju hoitud kuni lõpptähtajani, kuid 2009. a puhul võiks välja tuua ka kaks tavapärasest eristuvat sündmust. 2009.a juulis, kui finantsturud opereerisid üldiselt juba stabiilselt ja taas oli mitmetele kriisi ajal ebalikviidseks muutunud võlakirjadele likviidsus tekkinud, müüdi Läti Hüpoteekpanga võlakiri, et vähendada võimalikku Läti võlakriisi riski. Teine võlakirja ennetähtaegne müük toimus detsembris 2009, kui süvenesid kahtlused Kreeka võimes oma võlakohustusi teenindada ja tagasi maksta.

Aasta jooksul lisandusid kohalikul turul vastaspooltena hoiustele Handelsbanken ja Unicredit Bank. Eesti kroonihoiuste intressimäärad langesid aasta jooksul kordades.

2010. aastaks prognoosib Swedbanki Personaalse Varahalduse portfelli juht pigem kasvavaid intressimäärasid. Ühelt poolt tänu oluliselt kasvanud riiklikele võlakoormustele ning

suurenenud tähelepanule sellise hulga laenude teenindamisvõimele ja teisalt järjest reaalsemaks muutuva inflatsiooni tõusu perspektiivile. Neil põhjustel planeeritakse portfellis hoida pigem lühemat investeeringute keskmist kestust.

KIKi vaba vara on paigutatud veel keskkonnalaenudesse, millest on esitatud ülevaade 3. peatükis. KIKi laenuportfellisuurus oli 31.12.2009 seisuga 181,9 miljonit krooni, millelt 2009. aastal teeniti tulu 4,8 miljonit krooni.

2.5. Riskijuhtimine

2009. aasta esimeses kvartalis toimus üks ja neljandas kvartalis kaks KIKi riskiseminari. KIKi riskiseminare viiakse läbi juba viiendat aastat (möödunud aastal esmakordselt koostöös siseministeeriumiga). Seminar on stabiilne tööinstrument riskide ennetamiseks järgmisel majandusaastal.

Riske on hinnatud keskkonnaprogrammi toetuste ja EL struktuuritoetuste menetlemise ning viimasega seotud keskkonnalaenude väljastamise osas. Riskiseminar on olnud ka koht, kus arutatakse KIKi siseteenustega seotud probleeme.

Riskijuhtimisse on kaasatud kõik põhiprotsessidega seotud osapooled ja erinevad KIKi juhtimistasemed. Struktuuritoetuste riskiseminarid toimusid koos rakendusasutuste, siseministeeriumi ja keskkonnaministeeriumi esindajatega.

Struktuuritoetuste (edaspidi ST) projektide osas hindas KIKi meeskond kõrge riskiskooriga olukorda, et toetuse saajatel ei ole piisavalt rahalisi vahendeid projekti omafinantseeringu katteks, mistõttu tekib oht, et projekti ei lõpetata tähtaegselt või täies mahus. Keskmise riskiskooriga hinnati veel hangete ja riigiabi ning projektide järelevalve teemat, kus KIK näeb ette ka edasisi tegevusi nende võimalike riskide ennetamiseks.

Keskkonnaprogrammi riske hinnati KIKi töötajatest koosneva töörühmaga. Suure riskiskooriga hinnati infotehnoloogilist riski, mis puudutavad andmeside kiirust maakondlike esinduste ja Tallinna kontori vahel. Keskmise riskiskoorina hindab KIK toetuse saajate (eriti MTÜde ja SAde) projektide juhtimise jätkusuutlikkust, riigiabi temaatikat ning looduskaitse alamprogrammi tegevuste osas võimalikku topeltfinantseerimise riski ST meetmete osas.

Eelpool nimetud kõrge ja keskmise skooriga riskide osas on KIKi 2010. a tegevuskavas ette nähtud konkreetseid tegevused koos teostajate ja tähtaegadega. KIKi siseaudiitor teostas seiret riskide maandamistegevuste üle kaks korda aastas ning maandamistegevused on KIKis olulises osas ellu viidud.

Riskiseminaride tulemusi ja siseauditite käigus tehtud tähelepanekuid arutati KIKi auditikomitees. Riskijuhtimise tulemustest anti ülevaade 15. veebruari 2010 KIKi nõukogu koosolekul.

3. Ülevaade põhitegevuste kaupa 2009. aastal ja eesmärgid 2010. aastaks

3.1 Keskkonnakaitse valdkondlike programmide rakendamine 2009. aastal

2009. aasta oli keskkonnaprogrammi üksusele mõnevõrra erinev varasematest aastatest. Kui KIKi tegevuse algusest on keskkonnaprogrammi maht igal aastal kasvanud, siis 2009. a keskkonnaprogrammi eelarve maht vähenes oluliselt. Tulenevalt majanduslangusest ja keskkonnatasude seaduse muudatusest, valitses aasta alguses riikliku eraldise mahu osas ebaselgus, mistõttu tehti 2009. aasta esimeses vóorus nõukogu poolt rahastamise otsuseid oluliselt väiksemas mahus kui varasemate aastate vóorudes. Kuna taotlusvóorude ja rahastatavate projektide hulk 2009. aastal vähenes, siis oli üksusel rohkem võimalust pöörata tähelepanu pooleli olevatele ja venima jäänud projektidele. Kuna 2008. aastal tehti KIKi ajaloos rekordiline hulk rahastamise otsuseid, kasvas selle arvel 2009. aastal menetletud projektide arv.

Keskkonnaprogrammi üksus panustas 2009. aastal jätkuvalt toetuse taotlejate ja toetuse saajate informeerimisele ja koolitamisele. Infopäevad toimusid pea kõikides maakondades, kus kokku osales üle Eesti 456 osavõtjat. Üheks üksuse tegevuseesmärgiks oli järjepidevalt tõhustada koostööd ja infovahetust taotlusi hindavate töörühmadega. KIKi spetsialistid osalesid vaatlejatena keskkonnaministeeriumi töörühmades. Keskkonnakorralduse ja looduskaitse programmi töörühmade juhid tutvustasid oma töörühmas tehtavat tööd KIKi spetsialistidele keskkonnaprogrammi riskide hindamisel. Keskkonnaprogrammi üksus korraldas ka ühe infoseminari keskkonnateadlikkuse koostööpartneritele eesmärgiga tutvustada KIKi finantseerimise korda.

Investeeringute kasutamise jälgimiseks viib keskkonnaprogrammi üksus läbi kohapealseid kontrollid. Kokku korraldati 2009. aastal 438 kohapealset kontrolli. Neist 350 korral oli tegemist ehituslike projektide investeeringute kasutamise kontrolliga, 71 juhul teostati mitteehtuslike projektide kontrolli, lisaks teostati 17 järelkontrolli. Kuna 2008. aastal viidi läbi suur hulk järelkontrollid, siis 2009. aastal teostati järelkontrollid vähem. Suuremat tähelepanu on järelkontrollidele kavas pöörata jälle 2010. aastal.

Üksuse töö tõhustamiseks ja ühiste arusaamade kujundamiseks korraldati regulaarseid üksuse koosolekuid konkreetsete juhtumite ja KIKi protseduuride tõlgendamise arutamiseks. Tutvumas käidi Saaremaal ja Jõgevamaal kohalike projektide arendamisega.

Olulise arendustegevusena alustas KIK 2009. a uue keskkonnaprogrammi andmebaasi loomist eesmärgiga võimaldada taotlejatel üle minna elektroonsele taotlemisele, dokumentide menetlemisele ja aruandlusele. Plaanikohaselt peab 2010. a teisel poolaastal toimuma uue andmebaasi kasutuselevõtt.

KIK rahastas 2009. aastal keskkonnaprojekte kaheksa keskkonnakaitse valdkondliku programmi kaudu, seejuures võttis nõukogu rahastamise otsuseid vastu kahes vóorus. Kokku

laekus KIKile 1'398 projekti rahastamise taotlust summas 1'191 miljonit krooni. KIKi nõukogu eraldas raha 668 keskkonnakaitselisele projektile. Valdkondlikult eraldati kõige rohkem veemajandusele: 254,3 miljonit krooni. Maakondades elluviidavatele projektidele eraldati keskkonnaprogrammist ca 66 % rahast, ülejäänud 34% suunati üleriiklike projektide rahastamiseks. Seoses sellega, et 2009. a teise vooru otsused tehti vahetult enne aasta lõppu, ei ole paljud projektid veel lõppenud ning paljusid pole alustatud. 2009. aasta projektide teostamine ja rahastamine jätkub suures osas 2010. ja 2011. aastal.

2009. aasta keskkonnaprogrammi rahastamise finantsseis koos välisabi projektide kaasfinantseerimisega on seisuga 31.12.2009 järgmine:

- eelarvesumma: 511'767'056 krooni;
- sõlmitud sihtfinantseerimise lepingute summa: 134'307'998 krooni;
- väljamaksete summa: 79'221'073 krooni;
- teostatud tööde rahaline maht: 86'164'045 krooni.

2009. aasta projektide rahastamine jätkub 2010. aastal.

2009. aastal jätkus 2008. aasta programmi projektide rahastamine, kuna 2008. aasta programmi raha on alates KIKi nõukogu rahastamise otsusest kasutatav 24 kuud. 2009. aasta lõpuks oli 2008. aasta programmi finantsseis järgmine:

- eelarvesumma: 819'225'427 krooni;
- sõlmitud sihtfinantseerimise lepingute summa: 758'643'963 krooni;
- väljamaksete summa: 658'330'981 krooni;
- teostatud tööde summa: 641'214'491 krooni.

Lisaks menetleti 2009. aastal mitmeid nõukogult pikenduse saanud 2006. aasta ja 2007. aasta programmide projekte.

Ülevaade 2009. aasta keskkonnaprogrammist valdkondade kaupa koos välisabi projektide kaasfinantseerimisega seisuga 31.12.2009:

Jrk nr	Programm	Eelarvesumma seisuga 31.12.2009	Sõlmitud lepinguid	Finantseeritud	Aruanded
1.	Veemajandus	254 321 802	46 362 176	25 192 950	31 750 992
2.	Jäätmekäitlus	37 333 226	10 703 994	4 794 287	5 974 134
3.	Looduskaitse	33 065 722	18 970 792	14 469 441	14 558 131
4.	Metsandus	61 566 680	7 547 595	3 342 363	3 996 595
5.	Keskkonnakorraldus	48 666 640	17 059 913	11 478 848	11 321 426
6.	Keskkonnateadlikkus	33 333 015	13 509 866	10 868 640	11 686 501
7.	Kalandus	27 970 671	15 333 253	6 855 507	6 858 999
8.	Maakondlik	7 623 835	17 268	1 068	17 268
9.	Kaas- ja sildfinantseerimine	7 885 463	4 803 141	2 217 969	0
	KOKKU EEK	511 767 056	134 307 998	79 221 073	86 164 045

3.2 Valdkondlik ülevaade 2008. ja 2009. a keskkonnaprogrammi projektide olulisematest tulemustest ja elluviimisest 2009. aastal

3.2.1 Veemajandus

KIKi nõukogu otsustas 2009. aastal rahastada 95 projekti kogusummas 254,3 miljonit krooni. Alamprogrammi jagunesid rahastatavad projektid järgmiselt:

- veekogude tervendamine 17 projekti;
- joogivee varustus 24 projekti;
- jääkreostus 11 projekti;
- mittetehnilised tööd 12 projekti;
- reoveekäitlus 31 projekti.

2009. aasta projektidest alustati 36 projekti elluviimisega ja lõpetati 11 projekti. 2008. a keskkonnaprogrammi 157 projektist oli 2009. a lõpuks lõpetatud 113 projekti.

3.2.1.1 Veekogude tervendamise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- parandati 9 veekogu seisundit;
- tervendati järvesid ca 40 ha ulatuses;
- korrastati jõgede kaldaalasid 20 ha ulatuses;
- korrastati territooriumi 8'000 m² ulatuses;
- eemaldati setet 79'000 m³;
- rekonstrueeriti 3 regulaatorit.

3.2.1.2 Joogiveevarustuse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- ehitati või renoveeriti 11 suurkaev- pumplat;
- pumplatesse paigaldati puhastusseadmeid 12 korral (valdavalt oli probleemiks kõrge rauasisaldus);
- rajati joogiveetrasse 43'000 m;
- uusi liitumisi ehitati välja ligi 370 tk, mida sai projektide lõppemise hetkel kasutada vähemalt 4'000 inimest.

3.2.1.3 Jääkreostuse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- likvideeriti 627 t põlevkiviõlireostust (reostunud pinnas);
- koguti kokku 132 t reostunud sadevett;
- kõrvaldati 304 t ohtlikke ja 125 t muid jäätmeid (ehituse segapraht, kemikaalid);
- likvideeriti 40 m³ väetisejääke (ca 72 tonni);
- käideldi 1'800 tonni reostunud pinnast;
- korrastati 1'300 m² ulatuses territooriumi.

3.2.1.4 Mittetehniliste tööde alamprogrammi olulisemad tulemused:

- valmis 11 uuringuaruannet (Emajõe hüdrobioloogiline uurimine, tehnoloogiline eeluuring Narva-Jõesuu suurkaevude vee kvaliteedi tõstmiseks, Turba asula endise

puiduimmutustehase arseenireostuse likvideerimise uuring, fluorivaba põhjaveekihi kasutamiseks eeluuring Pärnu-Jaagupi alevis jne).

3.2.1.5 Reoveekäitluse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- rajati või renoveeriti 26'000 m reoveetorustikke;
- ehitati või rekonstrueeriti 12 reoveepuhastit ja 29 pumplat;
- nõuetele vastava reoveekogumissüsteemi sai ca 4'500 inimest;
- rajatud reoveepuhastite võimsus ületab 15'000 IE (ligikaudne inimeste arv, kelle reovett projektide teostamise abil paremini puhastatakse);
- rajati 22'300 m reoveetorustikku.

3.2.2 Jäätmekäitlus

KIKi nõukogu otsustas 2009. aastal rahastada 17 projekti kogusummas 37,3 miljonit krooni. Alamprogrammi jagunesid projektid järgmiselt:

- ohtlike jäätmete käitlemise projekte 7;
- tavajäätmete käitlemise projekte 10.

2009. aasta projektidest alustati 8 projekti elluviimisega ja lõpetati 6 projekti. 2008. a rahastamise otsuse saanud 50 projektist oli 2009. a lõpuks lõpetatud 46 projekti.

3.2.2.1 Ohtlike jäätmete käitlemise alamprogrammi olulisemad tulemused olid:

- korjati kokku 85 t ohtlikke jäätmeid;
- koguti kokku 123,5 t elektroonika jäätmeid;
- rajati Kiviõli linna, Püssi linna, Aseri valla, Sonda valla, Lüganduse valla ja Maidla valla ühine ohtlike jäätmete kogumispunkt, Mõnistes arendati välja kogumispunkt ohtlike jäätmete kogumiseks;
- Avinurme ja Pala valda soetati kaks ohtlike jäätmete konteinerit;
- teostati Vaivara OJKK sade- ja nõrgvete kogumistiikide ja trasside ehitustööd ning rajati 2 nõrgveebasseini mahutavusega 2x500 m³, 40 m survekanalisatsiooni ja 30 m sademevee kanalisatsiooni torustikku. Samuti soetati Lõuna-Eesti ja Vaivara OJKK laboriseadmeid;
- Maardus likvideeriti 231,4 t vaskühenditega saastunud pinnast.

3.2.2.2 Tavajäätmete käitlemise alamprogrammi olulisemad tulemused olid:

- soetati 4 suuregabariidiliste jäätmete konteinerit (Jõgeva, Pala ja Avinurme valdadele);
- rajati 7 jäätmejaama (Värskas, Väandras, Suure-Jaanis, Karjakülas (Keila vald), Pärnu-Jaagupis, Hiiumaal ja Helmes);
- taastati Tamsalu jäätmejaam, mis teenindab antud piirkonnas 4'460 elanikku ning on mõeldud 40 t jäätmete kokkukogumiseks aastas;
- täiendati Türi vallas olemasolevat jäätmejaama, paigaldati kaks soojakut ja rajati veevärk ning valgustus;
- renoveeriti Tõstamaa jäätmepunkt, mis teenindab 1'536 elanikku;
- Saaremaa prügilas OÜ projekti raames rajati 43 jäätmete kokkukandepunkti Saare maakonnas ja soetati 114 konteinerit jäätmete kogumiseks;

- valmisid kompostimisväljakud Moostes ja Kaiu vallas.

3.2.3 Looduskaitse

KIKi nõukogu otsustas 2009. aastal rahastada 39 projekti kogusummas 33 miljonit krooni. Alamprogrammi jagunesid projektid järgmiselt:

- Liikide kaitse korraldamise projekte 6;
- Kaitsealade hoolduse projekte 4;
- Parkide ja üksikobjektide hoolduse projekte 1;
- Looduskaitse infrastruktuuri rajamise projekte 10;
- Arendus projekte (kavad, inventuurid) 6;
- Elluviimine (kavad) 12.

2009. aasta projektidest alustati 11 projekti elluviimisega ja lõpetati 5 projekti. 2008. a rahastamise otsuse saanud 215 projektist oli 2009. a lõpuks lõpetatud 184 projekti.

3.2.3.1 Liikide kaitse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- karuputke mürgitati käsitsi 795 ha ja mehhaaniliselt 35 ha ulatuses ning kolooniaid kaevati välja 33 ha ulatuses;
- hooldati ca 12 ha maastikukaitsealaid;
- taastati ca 7'300 ha ulatuses elupaiku, mis kattis ca 250 liiki;
- soetati 18 lihavedi kaitsealade hoolduseks;
- valmis 24 erinevat liigi uuringuaruandeid .

3.2.3.2 Kaitsealade hoolduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- taastati 1700 ha ulatuses elupaiku;
- kaitsealade kaitseks ehitati 28 km tarasid;
- paigaldati 10 keelumärki , 4 liiklusemärgi, 48 m piiret, 103 posti, 102 erineva suurusega infotähist;
- 76 ha taastati elupaik 538 samblikuliigile;
- kaitsealadele rajati 12 jäätmejaama, 9 puidust prügikasti, 15 tõkkepuud, 1 varjualune, 990 m² kruusaga kaetud parklat, 36 m² laudplatvorme jne;
- hooldati 53'300 ha kaitsealaid, 46 matkarada, 31 puhkekohta, 4 vaatetorni, 2 mõisaparki, 27 km matkaradu, 11 purret, 3'400 m laudteed jne;
- 21 ha koristati ca 5m³ prahti ja prügi;
- 470 ha ulatuses inventeeriti poollooduslike alasid.

3.2.3.3 Parkide ja üksikobjektide alamprogrammi olulisemad tulemused:

- soetati 31 pinki, istutati 192 puu- ja põõsaistikut, paigaldati 20 pargivalgustit, 9 prügiurni, ligi 500 tähist jne;
- puhastati 15'000 m² veepeeglit, rekonstrueeriti 3'800 m² kaldakindlustust ja 600 m² kanalite ääri, niideti muru 14'300 m², hooldati 300m² pargiteid jne;
- hooldati 246 ha parke.

3.2.3.4 Looduskaitse infrastruktuuri alamprogrammis olulisemad tulemused:

- valmistati 25 suurt infotahvliit ja 40 suunaviita, 4 metall-alusel infotahvliit, 4 puidust teabestendi alust, 11 infostendi jne;
- rajati 1 väliõppeklass, 2 linnuvaatlustorni, 2 silda, 1 laudtee ja invalaudtee, 2 purret, 1 rabavaatlustorn jne;
- hooldati 0,3 km teed, 2'500 m loodusrada, Männikjärve raba vaatetorn ja parandati raba laudteed ca 1,5 km;

3.2.4 Metsandus

KIKi nõukogu otsustas rahastada 2009. aastal 32 projekti summas 61,5 miljonit krooni. Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- metsanduse projekte 24;
- jahinduse projekte 8.

2009. aasta projektidest alustati 16 projekti elluviimisega ja lõpetati 5 projekti. 2008. a rahastamise otsuse saanud 86 projektist oli 2009. a lõpuks lõpetatud 68 projekti.

3.2.4.1 Metsanduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- valmis 8 metsanduse alast uuringut;
- viidi läbi 13 metsandusalast seminari, millel osales 330 inimest;
- viidi läbi erinevaid koolitustegevusi ja teavitussüritusi, millel osales ca 1'500 inimest;
- valmis 7 metsandusalast trükist kogutiraažiga 300'000 tk;
- toetati erametsaomanikke metsa hooldamisel ja uuendamisel.

3.2.4.2 Jahinduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- viidi läbi jahindusalaseid üritusi (seminarid, jahimeeste kokkutulek jms) 3'500 osalejale;
- koolitati ligi 2'400 inimest jahinduslikel teemadel;
- ilmus 3 trükist kogutiraažiga 150'000 tk.

3.2.5 Keskkonnakorraldus

KIKi nõukogu otsustas 2009. aastal rahastada 49 projekti kogusummas 48,7 miljonit krooni. Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- maapõue projekte 14;
- välisõhukaitse ja energeetika negatiivse mõju vähendamise projekte 27;
- tehnika projekte 8.

Aasta jooksul alustati 17 projekti elluviimisega ja lõpetati 8 projekti. 2008. a rahastamise otsuse saanud 87 projektist oli 2009. a lõpuks lõpetatud 69 projekti.

3.2.5.1 Maapõue alamprogrammi olulisemad tulemused:

- valmis 1 raamat (800 eks), ajakiri (200 eks), film (200 tk), paekaart;
- viidi läbi 3 uuringu projekti;
- 1 konverents, Eesti Geoloogiakeskuse aprillikonverents "Unustatud maavarad";
- 68 mäeeraldisel kontrolliti kaevandamistegevust;

3.2.5.2 Välisõhukaitse ja energeetika negatiivse mõju vähendamise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- ehitati ümber 5 katlamaja taastuvkütuste kasutamiseks (Kuusalu ja Reola katlamajad, Türi kesklinna lasteaia küttesüsteem, Kabala küla lasteaia küttesüsteem, Sillamäe SEJ biokütuse ja põlevkivi koospõletamine);
- neljale objektile rajati maaküttesüsteemid (Mooste Põhikool, EMÜ spordihoone, Vana-Koiola kool ja Vana-Koiola kultuurimaja);
- viidi läbi 7 uuringut;
- toimus 1 konverents;
- soetati erinevaid seadmeid: Narva linna seirejaam, lenduvate orgaaniliste ühendite kontrollmõõtmiseks analüüsiseade ja peente osakeste ioonilise koostise analüsaator, ülipeentolmu fraktsioonis raskemetallide analüüsiseade, biokütuse analüsaator, välisõhu osakeste fraktsioonilise jaotuse analüüsiseade, tahkete osakeste analüsaator teisaldatavasse mõõtekonteinerisse, biolisanditega bensiini täisanalüsaator;
- EMHI poolt rajati Harkusse radaritorn.

3.2.5.3 Tehnika alamprogrammi projektide olulisemad tulemused:

- viidi läbi 4 erinevat uuringut, näiteks Tartu Veevärk AS teostas uuringu reoveesette kääritamisel saadud biogaasi kasutamise võimaluste kohta, Loodusteaduse ja Tehnoloogia Ühendus "Ööbik" teostas uuringu transpordivahendite alternatiivkütuste ning nende kasutamise tehniliste lahenduste uurimiseks ja propageerimiseks;
- soetati 13 ühikut erinevaid seadmeid, näiteks TTÜ Tartu Kolledž soetas energiasisalduse määramiseks pomm-kalorimeetri, veski MF 10, käsipressi, kuivatuskapi, muffelahju, analüütilised kaalud, küroveski jne.

3.2.6 Keskkonnateadlikkuse programm

2009. aastal otsustas KIKi nõukogu rahastada 337 projekti summas 33 miljonit krooni. Kokku alustati aasta jooksul 202 projekti elluviimisega ja lõpetati 99 projekti. 2008. a rahastamise otsuse saanud 523 projektist oli 2009. a lõpuks lõpetatud 270 projekti.

Programmi olulisemad tulemused:

- viidi läbi ca 1'500 erinevat üritust;
- kokku osales erinevatel üritustel (looduslaagripäevad, õppesõidud, seminarid, koolitused ja integreeritud üritused) ca 32'000 osavõtjat, neist lapsi ja noori 14'000 ning täiskasvanuid 18'000;
- KIKi toetuse eest trükiti ligi 80'000 trükist, millest valdav enamus jaotati huvilistele tasuta. Valmis 18 raamatut, 4 voldikut, 12 lehte või ajakirja, 323 õpimappi või õppematerjali kogutiraažiga 79'230 tk;
- suurim trükistega seotud projekt oli endiselt MTÜ Loodusajakirja 4 ajakirja väljaandmine;

- jätkusid mitmed traditsioonilised, juba aastaid kestnud projektid: roheliste rattaretk, Looduse omnibuss, loodusõhtud Rahvusraamatukogus. keskkonnaministeeriumi poolt telliti keskkonnauudiseid ja –lastesaade;
- KIKi toel rahastati keskkonnateadlikkuse programmist veel koristustalguid, makulatuuri kogumise kampaaniaid, mõttetalguid, õppelaagreid, õppepäevi ja õppekäike, loodusõppe programme, õppeplakateid, väliklasse, töölehti, fotode soetust, uurimistöid, õpimappe, putukate kogu valmistamist jne.

3.2.7 Kalanduse programm

KIKi nõukogu otsustas 2009. aastal rahastada 23 projekti summas 28 miljonit krooni. 2009. aasta projektidest alustati 9 projektiga ja neist lõpetati 3 projekti. 2008. a rahastamise otsuse saanud 32 projektist oli 2009. a lõpuks lõpetatud 28 projekti.

Kalanduse programmi olulisemad tulemused:

- soetati 12 võrgusilma mõõteriista;
- valmis 7 teadusuuringut (Võõrliik *Mneomiopsis leidyi* ökoloogiline mõju pelaagilistele töönduslikele kalavarudele, Pärnu- ja Liivi lahe töönduskalade noorjarkude uuring, ülevaade kalakasvatustliku taastootmise olukorrast ja edukusest Eestis jne);
- Hiiumaa rannikumerre ja forellijõgedesse asustati 21'000 meriforelli vanusega 2+ aastat, 1'000 kala märgistati *carlini* märgistega;
- Viljandis, Jõgeval ja Võrumaal asustati 415'000 angerjat;
- osaleti 5 missioonil NAFO tsoonis, NAFO ja NEAFCI ning vastavate EL tööruhmade töös osaleti 14 korral;
- vaatlejad viibisid laevadel 109 päeval (kokku 12 vaatlejat, kellest 1 oli lähetuses ja 11 maal);
- patrulllaev Valve osales Poola vetes toimunud EL Läänemere ühiskasutuskava kampaanial, kontrolliti 15 kalalaeva ja rikkumisi ei avastatud.

3.2.8 Maakondlik programm

Maakondliku programmi eelnõud koostasid keskkonnaministeeriumi (edaspidi KKM) maakondlikud keskkonnateenistused. Sarnaselt eelnevatele aastatele rahastati 2009. aastal maakondlikest programmidest projekte, mis ei saanud teistest programmidest põhiliselt väikeste mahtude tõttu toetust. Samas olid need maakondlike arengukavade ja nende elluviimise tegevuskavade täitmise seisukohalt olulised. 2007. a kehtestati keskkonnaministri määrusega nr 13 piirid, millest väiksemad maakondlikud projektid suunatakse otse maakondlikusse programmi. Tulenevalt 2009. a alguse KIKile makstava eraldise suuruse ebaselgusest, otsustas KIKi nõukogu 2009. a esimeses voorus maakondlikule programmile raha mitte eraldada. Rahaeraldus tehti uuesti 2009. a teises voorus.

Kokku otsustas KIKi nõukogu rahastada maakondlikust programmist 68 projekti summas 7,6 miljonit krooni. Kuna rahastamise otsused tehti alles 2009. aasta lõpus, siis toimub projektide elluviimine 2010. aastal. 2008. a rahastamise otsuse saanud 239 projektist oli 2009. a lõpuks lõpetatud 231 projekti. Ellu viidi erinevate keskkonnavaldkondade projekte.

3.2.9 Kaasfinantseerimine, LIFE ja INTERREG programmid

LIFE programm on Euroopa Liidu vahenditest EL liikmesriikidele keskkonnapoliitika elluviimiseks suunatud rahastamisinstrument. INTERREG on üks neljast Euroopa Ühenduse algatusest, mille raames toetatakse piiriüleselt regioonide arengut, tugevdatakse majanduslikku ja sotsiaalset sidusust. Nende projektide puhul on KIK projektide kaasrahastaja, aidates täita toetuse saaja omaosaluse kohustusi. Rahastatavate projektide eesmärgid on kooskõlas keskkonnakaitse valdkondlike eesmärkidega. 2009. aastal otsustati kaasfinantseerida 8 projekti summas 7,9 miljonit krooni, lepinguid sõlmiti 4,8 miljoni krooni ulatuses, väljamakseid tehti 2,2 miljoni krooni ulatuses. 2009. aastal ei lõpetatud ühtegi samal aastal rahastamise otsuse saanud projekti, projektide rahastamine jätkub 2010. aastal.

3.3. Keskkonnaprogrammide 2010. aasta eesmärgid ja rahastamine

Keskkonnaprogrammi üksuse seab oma töös järgmised eesmärgid:

- viia läbi regulaarseid üksuse koosolekuid ja arutelusid ühtlustamaks arusaamasid protseduuridest ja tulenevalt vajadustest arendada oma protseduure;
- tõsta taotlejate ja toetuse saajate teadlikkust ning haldussuutlikkust projektide elluviimisel läbi maakondlike koolituste;
- keskkonnateadlikkuse maakondlike taotluste hindamise korraldamine KIKi maakondlike esinduste koordineerimisel;
- arendada jätkuvalt koostööd KKM-i töörühmadega, seda nii määruse kui finantseerimise korra täiendamisel kui ka taotluste hindamisel;
- uue andmebaasi KIKAS rakendamine;
- viia läbi 2005–2009 rahastatud projektide järelkontrollid.

Keskkonnakaitse valdkondade rahastamisel on püstitatud alljärgnevad eesmärgid:

3.3.1 Veemajanduse programmi eesmärgid

- säilitada ja saavutada veekogude ja põhjavee hea seisund;
- tagada veekogude hea kvaliteediklass;
- tagada elanikkonna kvaliteetse joogiveega varustamine;
- tagada reoveesüsteemide kehtivatele nõuetele vastavusse viimine ja reoveekogumisalade väljaarendamine.

3.3.2 Jäätmekäitluse programmi eesmärgid

- ohtlike jäätmete kogumissüsteemi arendamine tasemeni, mis haaraks kõik maakonnad ja kohalikud omavalitsused;
- jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutuse infrastruktuuri arendamine;
- jäätmetest põhjustatud keskkonna saastamise vältimine ja vähendamine tänapäevaste jäätmekäitluspõhimõtete rakendamise kaudu.

3.3.3 Looduskaitse programmi eesmärgid

- looduse kaitsmine selle mitmekesisuse säilimiseks;
- looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku liikide soodsa seisundi tagamine;

- kultuurilooliselt ja esteetiliselt väärtusliku looduskeskkonna säilitamine;
- looduskaitse pikaajalise arengu kavandamiseks ja arengu jätkusuutlikkust tagavate meetmete elluviimine;
- looduslike elupaikade ning kaitsealade, hoiualade, riiklikult kaitstud parkide ja üksikobjektide hooldamine ja kaitse korraldamine;
- üleriigilise looduskaitse infrastruktuuri arendamine.

3.3.4 Metsanduse programmi eesmärgid

- metsanduse pikaajaliste arengusuundade ellurakendamine;
- metsade uuendamise ja taasmetsastamise tagamine;
- metsaökosüsteemide kaitse;
- erametsanduse arendamine ühistegevuse ning erametsaomanike organisatsioonide tugevdamise kaudu;
- säästva metsanduse alase koolituse, teavituse ja uuringute edendamine;
- jahilukiarvu taastusvaruna säilimise tagamine;
- ulukikahjustuse ulatuse vähendamine;
- jahimeeste praktiliste oskuste taseme ja jahindusalase teadlikkuse tõstmine.

3.3.5 Keskkonnakorralduse programmi eesmärgid

- saasteennetuslike, tehniliste ja oskusteabe meetmete väljatöötamise ja juurutamise toetamine;
- loodusressursside kasutamise ja jäätme- ning heitmetekke vähendamise kaudu keskkonnaseisundi parandamine.

3.3.6 Keskkonnateadlikkuse programmi eesmärgid

- Eesti elanike väärtushinnangute ja käitumisharjumuste kujundamine keskkonnasäästlikuks;
- riiklikke õppekavasid toetava aktiivõppe meetoditel põhineva keskkonnaharidusliku tegevuse arendamine ja läbiviimine;
- määratletud sihtrühmale suunatud keskkonnateadlikkust suurendavate teavitusürituste ja -kampaaniate korraldamine;
- rahvusvahelises keskkonnahariduse alases koostöös osalemine.

3.3.7 Kalanduse programmi eesmärgid

- saavutada tasakaal kalavarude kaitse ja kasutamise vahel;
- tagada bioloogiline mitmekesisus, kalavarude pikaajaline säilimine;
- tagada püügivõimalus nii kutselistele kui ka harrastuskalastajatele praegu ja tulevikus.

3.3.8 Maakondliku programmi eesmärgid

- programm koosneb teistesse valdkondlikesse programmidesse esitatud projektitaotlustest;
- tõsta maakonna keskkonnakaitse taset ning toetada väikesemahulisi projekte.

3.4. Ülevaade struktuuritoetuste vahendamisest 2009. aastal ja eesmärgid 2010. aastaks

3.4.1 Struktuuritoetuste rakendamine 2009. aastal

Arvestades abiperioodi 2007–2013 meetmete arvukust ja rahalist mahtu, toimus KIK töökorralduses mitmeid uuendusi: juunis laienes KIKi juhatus ST rakendamise eest vastutava liikme liitumise näol KIKi ridadesse, septembris liideti töö efektiivsuse tõstmiseks ERF/ESF ja Ühtekuuluvusfondi üksused struktuuritoetuste üksuseks. Üksusesse värvati 4 uut projektikoordinaatorit. Valmistati ette juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjeldus ning ühine toetuse vahendamise protseduur, millest viimase kinnitamine lõkkus 2010. aastasse.

Selleks, et kiire kasvu taustal oleks garanteeritud kontrollisüsteemide piisavus, tegi KIKi nõukogu detsembris põhimõttelise otsuse järelevalve üksuse loomiseks, mille põhiülesanneteks on projekti kulude abikõlblikkuse tagamine (nn teise tasandi kontroll) ja paikvaatluste läbiviimine projektide toimumise asukohas. Lisandväärtusena saab järelevalve üksuse töö kaudu tagasisidet struktuuritoetuste üksuse tööle, korraldada erinevaid koolitusi ja suurendada kontrollide omavahelist sidusust koostööl rakendus-, korraldus-, makse- ja auditeeriva asutusega.

Oluliseks märksõnaks 2009. aastast on toetuse saaja raskused omafinantseeringu kindlustamisel, mis peegeldub nii taotlemisaktiivsuse vähenemises kui projektide elluviimise tempos. Probleemi aitab osaliselt lahendada KIKi kaudu vahendatav Euroopa Investeeringuspanga laen, mida pakutakse finantsüksuse toel. Majandussurutis on põhjustanud ka varasemast enam hangete vaideid, mis omakorda pikendavad projektide rakendusprotsessi.

Fokuseeritud tähelepanu alla võeti aruandeaastal rahastamisprotsessi kiirendamise võimalused, kuna oluliseks probleemiks kujunes erinevus toetuse saaja tegevuse ajaplaani ja riigi vajaduste vahel euroabi kasutamisel (nn n+2/3 reegel, mille kohaselt liikmesriigil on õigus kasutada EL toetust ainult kaks kuni kolm aastat pärast kokkulepitut eelarveaastat). Probleemi lahendamiseks kehtestati taotluse rahuldamise otsustega täiendavad nõuded toetuse saajatele sh rahastamiskava aastate kaupa. Töökorralduslikult viidi sisse regulaarsete juhatuse koosolekute praktika, mille käigus võeti erivaatluse alla elluviimisraskustega projektid. Järelevalvetegevuses täpsustati hangete kontrolli põhimõtteid sh anti toetuse saajatele raamtingimuste näol suunised. See peaks ühest küljest vähendama vaiete hulka ning teisalt maandama võimalikku turumoonutuse riski abirahadega seotud hanketegevuses.

2009. aastal toimusid taotlusvoorud veemajanduse infrastruktuuri arendamiseks, jäätmete taaskasutamise laiendamiseks, nõuetele mittevastavate tavaprügilate sulgemiseks, keskkonnahariduse ja looduskaitse infrastruktuuri arendamiseks (vabaühenduste ja omavalitsuste kaudu). Lisaks käivitati rida investeeringute kava põhiseid meetmeid – keskkonna hädaolukordade valmisoleku parandamiseks, looduskaitse infrastruktuuri riiklikuks arendamiseks (Keskkonnaameti kaudu), keskkonnajärelevalve ja –seire

arendamiseks. Suur ressurss on kulunud taotluste hindamiseks ja hangete kontrolliks, mis omakorda loovad eelduse jõuda makseteni suuremas mahus aastal 2010. Kokku on menetluse läbinud või läbimas 147 taotlust, tehtud on 86 taotluse rahuldamise otsust summas 6,4 miljardit krooni ning välja on makstud toetusi uue abiperioodi osas 168 miljoni krooni ning vana abiperioodi osas 995 miljonit krooni.

Ülevaade 2009. aastal tehtud abiperioodi 2007–2013 toetuse rahuldamise otsustest ja maksetest seisuga 31.12.2009 prioriteetsete suundade kaupa:

Prioriteetne suund	Fond	Ühenduse osalus rakenduskava eelarves (EEK)	Projektidele eraldatud ühenduse osalus (EEK)	Toetuse saajatele väljamakstud ühenduse osalus (EEK)
2.1 Veemajanduse ja jäätmekäitluse infrastruktuuri arendamine	ÜF	9'800'000'000	6'430'908'650	72'468'615
2.2 Säästva keskkonnakasutuse infrastruktuuride ja tugisüsteemide arendamine	ERF	1'440'000'000	289'903'385	95'252'329
2.3 Energiamajanduse arendamine	ERF	1'064'000'000	149'481'226	0

Suurema osa toetusi saavad geograafiliselt Harju ja Ida-Viru maakonnad, elaniku kohta on suuremad toetuse saajad Järva, Ida- ja Lääne-Viru maakondade elanikud. Projektide elluviimise tulemuslikkuse poolelt paistavad silma Pärnu-, Harju- ja Ida-Virumaa, kus toimuvatele projektidele on tehtud teiste maakondadega võrreldes rohkem väljamakseid.

3.4.2 Ülevaade 2009. a olulisematest tegevustest ja tulemustest meetmete kaupa

KIK täidab rakendusüksusena erinevaid abi vahendamise seotud haldusülesandeid, millest üheks on abimeetmete kohta terviklike seirearuannete koostamine toetuse kasutamise järelevalve käigus kogutud andmete põhjal.

Seirearuandes on üksikasjalikumalt kirjeldatud meetmete elluviimise tulemusi – antud ülevaated taotlusvoorudest, tehtud maksetest, eesmärkide saavutamist iseloomustavatest näitajatest, asetleidnud tegevustest, kommunikatsioonist jms. Käesolevas tegevusaruandes on kirjeldatud vaid olulisem osa tulemustest, põhjalikum käsitlus on esitatud iga-aastastes seirearuannetes, mis avalikustatakse keskkonnaministeeriumi kodulehel www.envir.ee.

3.4.2.1 Meede: Looduse mitmekesisuse säilitamine (investeeringute kava looduskaitsealise infrastruktuuri arendamiseks mahus kuni 197 miljonit krooni)

Meetme elluviimise tingimused sätestav määrus allkirjastati 29.09.2009. Toetuse saajateks saavad olema Keskkonnaamet ja Riigimetsa Majandamise Keskus, kes on oma projektiettepanekud esitanud Keskkonnaministeeriumile. KKM koostab nende alusel riikliku investeeringute kava eelnõu. Kui KKM on Vabariigi Valitsuses saanud selle kava kinnitamise otsuse, saab KIK asuda koguma projekti taotlusi, teha seejärel taotluse rahuldamise otsused ja alustada väljamaksetega. Need tegevused on planeeritud aastas 2010.

3.4.2.2 Meede: Looduse mitmekesisuse säilitamine (avatud taotlemise põhine meede looduskaitse infrastruktuuri arendamiseks vabaühendustele ja omavalitsustele mahus kuni 70 miljonit krooni)

Taotlusvoor 20 miljoni krooni jagamiseks avati 26.10.2009 ning see kestis kuni 04.01.2010. Taotlemisaktiivsus oli üllatavalt suur – laekus 54 taotlust ca 90 miljoni krooni ulatuses. Meetme populaarsus andis märku vajadusest arendada looduskaitse infrastruktuuri vabaühenduste ja omavalitsuste kaudu ka tulevikus. Suur väljakutse 2010. aastaks saab olema, võttes arvesse sihtrühma eripärasid, taotluste hindamine ja projektide hilisem rahastamine, .

3.4.2.3 Meede: Kaitsealade kaitsekorralduskavade ja liikide tegevuskavade koostamine looduse mitmekesisuse säilitamiseks (programmipõhine meede mahuga kuni 73 miljonit krooni)

Abi andmise aluseks olev programmi kinnitati oktoobris, detailsem tegevuskava ning eelarve novembris. Makseteni siiski aasta lõpuks ei jõutud, küll aga alustas programmi elluviija (Keskkonnaamet) projektimeeskonna värbamise ja hangete ettevalmistamisega. Programmi elluviimine aitab läbimõtestatumalt viia ellu looduskaitse infrastruktuuri rajamise kahte meetet.

3.4.2.4 Meede: Keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamine (avatud taotlusvoor keskkonnahariduse võrgustiku arendamiseks mahuga 350 miljonit krooni)

Meetme tingimuste määrus allkirjastati keskkonnaministri poolt 25.11.2009. Seejärel kuulutas KIK välja taotlusvooru kogu meetme mahus, mis kestis 14.12.2009–26.02.2010. Päringute põhjal on huvi meetme vastu väga suur, sest varasemad riiklikud toetused on olnud väga piiratud ning otseselt infrastruktuuri ehitamist või rekonstrueerimist ei ole toetatud. Ka antud meetme osas saab tõenäoliselt suureks väljakutseks olema taotluste hindamine 2010. aastal.

3.4.2.5 Meede: Keskkonnajärelevalve arendamine (investeeringute kava põhine toetusmeede Keskkonnainspektsiooni suutlikkuse tõstmiseks keskkonnajärelevalves)

Meetme määrus allkirjastati 30.06.2008 ning investeeringute kava kinnitati Vabariigi Valitsuses 26.03.2009. Toetuse saaja (Keskkonnainspektsioon) on esitanud KIKi 3 taotlust, mille taotluse rahuldamise otsused on tehtud 3. kvartalis (kokku 20,2 miljonit krooni). Kolmas projekt (summas 36 miljonit krooni) esitati toetuse saamiseks detsembri lõpus ja rahuldamise otsus tehti jaanuaris. Infotehnoloogiliste arendustööde ja tehniliste vahendite soetamiseks on aasta lõpu seisuga tehtud makseid 3,96 miljoni krooni ulatuses.

3.4.2.6 Meede: Keskkonnaseire võimekuse parandamine (investeeringute kava põhine toetusmeede mahuga 50 miljonit krooni)

Meetme määrus allkirjastati 26.06.2009, meetme celarvest üle poole (26 miljonit krooni) katab Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi (EMHI) võrgustiku moderniseerimise projekti vajadused (valitsuses kinnitatud investeeringute kava 12.11.2009). Ülejäänud osa (24 miljonit

krooni) meetme eelarvest suunatakse KKM-i kaudu seirega seotud arendustegevusteks. EMHI esitas detsembris taotluse KIK-i, kuid selle menetlus lükkus projekti üksikasjade täpsustamise tõttu 2010. aastasse.

3.4.2.7 Meede: Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku parandamine (investeeringute kava põhine toetusmeede mahuga 600 miljonit krooni)

Meetme määrus allkirjastati 20.05.2008. Aastal 2009. muudeti seda kolm korda – 30.01.2009, 24.08.2009 ja 26.12.2009. Meede viiakse ellu investeeringute kava alusel, mis kehtestati 29.08.2008 ning mida 2009. aastal muudeti üks kord – 01.01.2010 alates kehtib täiendatud investeeringute kava.

Meetme eelarvest 26% (ca 160 miljonit krooni) on ette nähtud Päästeameti keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku tagamise prandamiseks läbi viie elluviidava projekti, mille kohta tehti taotluste rahuldamise otsused jaanuaris 2009. Makseid tehti aasta lõpuks 91,3 miljonit krooni. Ülejäänud osa (ca 440 miljonit krooni) meetme eelarvest suunatakse Politsei- ja Piirivalveameti suurprojektile „Multifunktsionaalne reostustõrje laev“, millega täiustatakse Eesti võimekust tulenevalt siseriiklikest vajadustest reostustõrjes ja HELCOM-i konventsiooni soovist. Suurprojekti taotlus esitati taotleja poolt KIK-i juunis 2009. See vajab täiendusi ning lõplik nõutele vastav taotlus esitati ka Euroopa Komisjonile septembris. Suurprojekti taotluse rahuldamine otsustatakse tõenäoliselt 2010. aasta esimesestel kuudel. Toetuse saaja alustas hankega, millest tulenevalt jõutakse lepinguni samuti 2010. aasta alguses.

3.4.2.8 Meede: Veemajanduse infrastruktuuri arendamine (avatud taotlusvoorud mahuga 6,4 miljardit krooni)

Juba 2008. aastal käivitunud esimese taotlusvooru tulemusel tehti rahastamisotsused 36-le veemajanduse infrastruktuuri projektile toetuse andmiseks summas 4,8 miljardit krooni, millele lisandub toetuse saajate omafinantseering 1,8 miljardit krooni. Makseid oli aasta lõpu seisuga tehtud summas 53,7 miljonit krooni (peamiselt projekti juhtimine hangete ettevalmistamiseks ning projekteerimistööd).

Teine, jooksva taotlemise põhimõttel läbiviidav taotlusvoor oli majandusaasta lõpu seisuga jätkuvalt käimas. Voor sulgub, kui kõik voorule eraldatud vahendid on taotluste rahuldamise otsustega kaetud. Jagatavaks summaks on 1,2 miljardit krooni, millest 800 miljonit krooni on kavandatud üle 2'000 inimekvivalendise reostuskoormusega reoveekogumisaladele (direktiivide täitmisest tulenevalt prioriteetsed objektid) ja 400 miljonit krooni alla 2'000 inimekvivalendise reostuskoormusega reoveekogumisaladele. Teises voorus on tehtud taotluse rahuldamise otsuseid 8 projektile summas 461,5 miljonit krooni.

3.4.2.9 Meede: Vooluveekogude seisundi parandamine (investeeringute kava põhine meede mahuga 300 miljonit krooni)

Meetme määrus võeti vastu veebruaris 2009 ning seda täpsustati augustis. Investeeringute kava kinnitati septembris. Projekti ettevalmistusi alustati 01.04.2009, mil toetuse saaja KKM-i Info- ja Tehnokeskus (ITK) käivitas projekti juhtimisüksuse tööd. Sõlmitud on kasutusvalduslepingud objektide omanike ja ITK vahel. Toetuse taotlus esitati KIK-ile 13.10.2009, parandatud versioon taotlusest esitati 9.12.2009. Taotluse rahuldamise otsus summas 78 miljonit krooni tehti 22.12.2009. Toetuse saaja valmistab ette hankedokumente ning hanked on plaanitud välja kuulutada märtsis 2010.

3.4.2.10 Meede: Jääkreostuse likvideerimine endistel sõjaväe- ja tööstusaladel (investeeringute kava põhine meede mahuga 300 miljonit krooni)

Meetme määrus võeti vastu veebruaris 2009 ning seda täpsustati augustis. Investeeringute kava kinnitati juulis 2009. KIKi esitati taotlus 212 miljoni krooni ulatuses toetuse saamiseks augustis, oktoobris tehti taotluse rahuldamise otsus. Toetuse saaja (ITK) projekteerimise-ehitushange kestab 2010. aasta jaanuari lõpuni, omanikujärelevalve inseneri hankeleping on sõlmitud. Välja on makstud toetust summas 419 tuhat krooni.

3.4.2.11 Meede: Nõuetele mittevastavate tavajäätmeprügilate sulgemine (avatud taotlusvoorude põhine meede mahuga 630 miljonit krooni)

Meetme määrus allkirjastati juba märtsis 2008, kuid meedet sai rakendada hakata pärast riikliku jäätmekava kehtestamist valitsuses 29.05.2008. Esimeses taotlusvoorus oli taotluste esitamise tähtaeg 04.09.2008, selle tulemusel tegi KIK kolm taotluse rahuldamise otsust mahus 130 miljonit krooni, millele lisandus taotlejate omaosalus. Teine taotlusvoor kuulutati välja 4. märtsil 2009, taotlusvooru tähtaeg oli 5. mai. Juunis tegi KIK taotluste rahuldamise otsused kuuele taotlusele summas 210,6 miljonit krooni. Augustis muutus meetme määrus, et viia taotluste esitamine edaspidi n-ö jooksvaks. Voor avati 16. oktoobril (kogueelarve 290,6 miljonit krooni). 2010. aasta alguseks on tehtud taotluse rahuldamise otsuseid 2 projekti elluviimiseks summas 11,6 miljonit krooni. Käesolevaks hetkeks on alustatud projektide elluviimist vastavalt taotluse rahuldamise otsustele. Lõppenud on 3 projekti ning aasta lõpu seisuga on välja makstud toetust 12,9 miljonit krooni.

3.4.2.12 Meede: Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuste ladestusala laiendamine (avatud taotlusvoor mahuga 50 miljonit krooni)

Meetme määrus allkirjastati aprillis ning augustis kuulutati välja taotlusvoor tähtajaga 19.10.2009. Laekus 1 taotlus, mille hindamine jätkub toetuse taotleja poolt tehtud äriplaani ümberhindamise tõttu 2010. aastal. Viimane on tingitud Eesti jäätmekäitlusturul toimuvatest muutustest, kus Eesti Energia rajab Harju maakonda jäätmete masspõletustehase, mille võimsus katab hinnanguliselt kogu Eestis ladestatavate olmejäätmete mahu. Toetuse saaja kaalub tegevuse jätkusuutlikkust muutunud olukorras ja otsustab projektiga jätkamise uuel aastal.

3.4.2.13 Meede: Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine

Meetme määrus allkirjastati augustis 2009. Esimene taotlusvoor toimus 02.09.2009–03.11.2009, taotlusvooru maht oli 200 miljonit krooni. Laekus 14 taotlust kogusummas 230 miljonit krooni. Aasta lõpu seisuga otsusteni ei jõutud. Teine taotlusvoor (maht 200 miljonit krooni) kestab 29.01.2010–05.04.2010.

3.4.2.14 Meede: Põlevkivitööstuse nõuetele mittevastavate prügilate sulgemine ja korrastamine (investeeringute kava põhine meede mahuga 850 miljonit krooni)

Meetme määrus allkirjastati 01.08.2008, seda muudeti mais 2009. Investeeringute kava kinnitati Vabariigi Valitsuses sama aasta novembri lõpus. Projektide taotlused esitati KIKi mais 2009. Kiviõli põlevkivitööstuse ohtlike jäätmete keskkonnanõuetele mittevastava prügila

sulgemise taotluse rahuldamise otsuse summas 100 miljonit krooni ja Kohtla-Järve taotluse rahuldamise eelotsuse summas 750 miljonit krooni tehti 15.06.2009. KKM esitas 31.07.2009 Kohtla-Järve suurprojekti taotluse Euroopa Komisjonile heakskiitmiseks. Euroopa Komisjonilt laekusid suurprojekti heakskiitmise protsessi raames täpsustavad küsimused pool-koksi mägedel kasutatava tehnoloogia osas. 17. –18. detsembril 2009 kohtuti *Directorate Generale Environment*'i (DG ENV) esindajatega, kus vastati tekkinud küsimustele. 04.01.2010 esitati DG ENV lisaselgitusi, millele DG ENV vastas 18.01.2010. Põhimõtteliselt on kasutatavas tehnoloogias kokku lepitud.

Mõlema projekti hange on viinud märkimisväärse odavnemiseni, võrreldes taotluses planeeritud maksumustega: Kiviõli projekti hankepõhiseks maksumuseks kujunes 51 miljonit krooni ja Kohtla-Järve projekti hankepõhiseks maksumuseks kujunes 373 miljonit krooni. Seetõttu on KKM algatanud 2010. aasta alguses Kohtla-Järve projekti kui endise suurprojekti (st maksumusega üle 25 miljoni euro) tagasikutsumise Euroopa Komisjoni menetlusest. Meetmepõhiseid väljamakseid on 2009. aasta lõpu seisuga tehtud 5,5 miljonit krooni.

3.4.2.15 Meede: Põlevkivienergeetika jäätmevõimaldite (tuhaväljade) sulgemine ja tuhaärastussüsteemi uuendamine (investeeringute kava põhine meede mahuga 500 miljonit krooni)

Pikalt kestnud arutelu tuhaärastussüsteemi võimalike tehnoloogiliste lahenduste üle Eesti ja Euroopa Komisjoni vahel sai lahenduse juulis, mil välja pakutud (st kasutuses olev) tuhaärastussüsteemi uuendamise tehnoloogiline lahendus leiti olevat vastavuses keskkonnakaitseliste nõuetega. Meetme määrus kinnitati septembris 2009. 2010. a asub KKM koos AS Eesti Energia esindajatega taotlema riigiabi luba. KKM prognoosib maksete aktiveerumist 2010–2011.

3.4.2.16 Meede: Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuste rajamine

Meetme määruse ettevalmistamine ei olnud aasta lõpu seisuga alanud. Meetme sisu ja käivitumise aeg on täpsustumas.

3.4.2.17 Meede: Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks (avatud taotlusvooru põhine meede, maht täpsustub)

Meetme määrus allkirjastati 24.03.2009. Taotlusvoor mahuga 150 miljonit krooni kuulutati välja 08.05.2009, taotluste esitamise tähtaeg oli 14.08.2009. Laekus 50 taotlust kogusummas 953,5 miljonit krooni, sh EL toetuse osa 391,4 miljonit krooni. 2009. aasta kolmandas kvartalis selgus, et meetmele on tõenäoline saada lisavahendeid AAU ühikute müügist (vt p. 2.1) kuni 500 miljonit krooni. Saadava rahaga on plaanis katta meetme 1. taotlusvoorus vahendite ületaotlemise tõttu rahastuseta jäänud projektide vajadused 180 miljoni krooni ulatuses. Ülejäänud raha kasutamiseks planeerib Keskkonnaministeerium anda välja määruse, mille alusel kuulutatakse välja taotlusvoor 2010. aastal. Kõige olulisem kriteerium projektide rahastamisel on CO₂ emissiooni vähenemine, mida tuleb tõestada, kasutades kvoodi ostja poolt heakskiidetud meetodikat. Projektide elluviimise kohta koostab KIK iga-aastaselt aruandlust Keskkonnaministeeriumile, kes omakorda edastab need kvoodi ostjale riigile ehk rahastajale.

2009. aastal tehti 21 taotluse rahuldamise otsust 149 miljoni krooni eraldamiseks ning 21 tingimusliku taotluse rahuldamise otsust summas 179,8 miljonit krooni (rahastamine sõltub meetme eelarvemahu suurendamisest). Projektide tulemusel rekonstrueeritakse kadude

vähendamiseks torustikke ning minnakse tootmises üle taastuvale energiaallikale. Toetuse saajad valmistavad ette hankeid. KIK plaanib jätkata uute taotlusvoorudega 2010.

3.4.2.18 Meede: Keskkonnahariduse arendamine (programm mahuga 50 miljonit krooni)

Programmi eelnõu oli aasta lõpu seisuga väljatöötamisel, orienteeruvalt 2010. aasta 1. kvartalis peaks KKM jõudma programmi kinnitamiseni. Seejärel saab KIK alustada meetme rakendamisega.

3.4.3 Abiperioodi 2004-2006 elluviimine

Ühtekuuluvusfondi osas jätkas KIK 2009. aastal kuue ÜFi investeeringuprojekti ja ühe konsultatsiooniprojekti (nn tehniline abi) elluviimise korraldamisega.

KIKi vahendusel tehti 2009. aastal ÜFi projektidele väljamakseid ligi 995 miljoni krooni ulatuses, sh ÜFi vahenditest üle 768 miljoni krooni ja kaasfinantseerimisvahenditest üle 227 miljonit krooni. Paikvaatluste jm järelevalvetoimingute käigus rikkumisi ei tuvastatud.

2009. aasta tulemused olid investeerimisprojektide kaupa järgmised:

1. lõpetati Paide-Pärnu veemajandusprojekti tööd;
2. jätkati Kohtla-Järve reoveepuhasti renoveerimistöid;
3. jätkati Lääne-Saarte veemajandusprojekti projekteerimis- ja ehitustöid;
4. lõpetati Matsalu veemajandusprojekti Matsalu allprojekt ja jätkati Haapsalu töid;
5. jätkati Viimsi veemajandusprojekti töid;
6. jätkati Emajõe-Võhandu veemajandusprojekti töid.

Lisaks jätkati ÜF tehnilise abi rahalisel toel mõnede ÜFi investeeringuprojektide ettevalmistust või toetati lõpparuannete koostamist (finants-majandusanalüüsid lõpparuannete kinnitamiseks).

KIK tegi projektide elluviimisest 2009. aastal ühel korral ülevaate ja esitas vastavad aruanded keskkonnaministeeriumile ja ÜFi seirekomisjonile. KIKi eestvedamisel korraldati toetuse saajatele konsultatsioone ning anti selgitusi (hangete korraldamine, kulude abikõlblikkus).

ERFist rahastatud meede 4.2 oli 2009. aastaks olulises osas lõppenud, välja maksti kahe viimase looduskaitse teemalise projekti toetused summas 1,3 miljonit krooni. KIKis tegeldi seejärel meetme lõpparuande koostamisega, mille tulemusel esitati lõpparuanne kolmandas kvartalis 2009. Aruande alusel suletakse abiperiood eeldatavalt 2010. aastal.

3.4.4 Struktuuritoetuste üksuse 2010. aasta eesmärgid:

1. Välja maksta struktuuritoetusi vähemalt summas 2,2 miljardit krooni.
- Eesmärgi saavutamine toimub sisemiste töökordade optimeerimise, dokumendivormide ja piisavate suuniste andmise teel. Projektikoordinaatori rolli suurendatakse projekti ajakavas püsimise, laenu vahendamise ja finantsplaneerimise kontekstis.

2. Toetuse kasutamise järelevalve ja kontrollisüsteemide efektiivsem toimimine, mille tulemusena rikkumistega¹ seotud tagasinõuete maht ei ületa 1% kogu antud struktuuritoetuste mahust.

Eesmärgi saavutamine toimub dokumentide kontrolli ja projektide kohapealsete kontrollide kaudu. Muuhulgas toetab eesmärgi täitmist järelevalveüksuse käivitamine ja jätkuv projektikoordinaatori rolli suurendamine taotlejate ja toetuse saajate nõustamisel ning järelevalves hangete ja kulude abikõlblikkuse suhtes.

Meetmete eesmärgid on kirjeldatud Elukeskkonna Arendamise Rakenduskavas ja Inimressursi Arendamise Rakenduskavas ning täpsustatud üksikutes meetme määrustes.

3.5 Keskkonnasektori finantseerimine laenudega

3.5.1 Keskkonnasektorilaenud

KIKi keskkonnalaenude toode on planeeritud pikema tasuvusajaga keskkonnaprojektide arendamiseks. KIK pakub oma klientidele mitmekülgseid rahastamise võimalusi – kliendil on võimalus taotleda toetust KIKi keskkonnaprogrammist, aga samuti kaasfinantseerimist ÜF või ERF toetusele ja katta kõigil juhtudel omaosalust KIKist võetava laenuga. Kliendisõbralik lahendus võimaldab toetuse saajale projekti elluviimisel suhelda kogu rahastamise osas ühe partneriga – KIKiga. Kõik KIKi poolt väljastatavad laenud on sihtotstarbelised ning suunatud keskkonnaseisundi hoidmisele, loodusvarade taastootmisele ja keskkonnakahjustuste heastamisele.

Alates 2009. aasta märtsikuust on KIKil pakkuda 3 erinevat laenutoodet:

- I laenuportfell, mida rahastatakse omavahenditest limiidiga 200 miljonit krooni;
- II laenuportfell, mida finantseeritakse rahandusministeeriumiga koostöös ülesehitatud EIB krediidiiniist ja mille sihtotstarbeks on veemajanduse infrastruktuuri arendamiseks Ühtekuuluvusfondist antava toetuse abil elluviidavate projektide omafinantseeringu vajaduse katmine. Laenuportfelli orienteeruvaks mahuks on kavandatud 130 miljonit eurot.
- III laenuportfell - Usaldusfond limiidiga kuni 10 miljonit krooni, mis on loodud mittetulundusühingutele ja sihtasutustele, kes vajavad erinevatest keskkonnavaldkonna fondidest rahastatavate projektide elluviimiseks sildfinantseerimise võimalust, kuid kes ei suuda pakkuda piisavat kinnisvaralist tagatist laenu saamiseks.

I laenuportfelli iseloomustavad järgmised finantskarakteristikud:

- laenuperioodi kestvus kuni 15 aastat ja maksepuhkuse periood kuni 5 aastat;
- laenusumma mitte väiksem kui 30'000 EUR ja mitte suurem kui 1'900'000 EUR, kokkuvõttes mitte suurem kui 75% projekti maksumusest;

¹ Rikkumine Euroopa Nõukogu (EN) määruse nr 2988/95 ja EK määruse 1681/94 (täiendatud 2035/2005) tähenduses on ühenduse õiguse mistahes sätte rikkumine ettevõtja tegevuse või tegevusetuse kaudu, mis kahjustab või kahjustaks ühenduste üldelarvet põhjendamatult kuluartikli tõttu.

- miinimum-intressimäär kohalikele omavalitsustele 1% + 6 kuu Euribor;
- miinimum-intressimäär kohaliku omavalitsuse enamusosalusega ettevõtetele 1,5% + 6 kuu Euribor;
- miinimum-intressimäär eraomanduses olevatele äriühingutele 3,5% + 6 kuu Euribor.

II laenuportfelli iseloomustavad järgmised finantskarakteristikud:

- laenuperioodi kestvus kuni 20 aastat ja maksepuhkuse periood kuni 2 aastat pärast projekti lõpetamist, kuid mitte rohkem kui 5 aastat;
- laenusumma taotlejale kuni 100% ÜFi projekti omafinantseeringu summast;
- intressimäär kohalikele omavalitsustele 2% + 6 kuu Euribor;
- intressimäär kohalikele omavalitsustele kuuluvatele ettevõtetele 1,25% + 6 kuu Euribor.

III laenuportfelli finantskarakteristikud on järgmised:

- laenusaajapõhine laenulimiit on maksimaalselt 3'000'000 krooni;
- KIKi koguosalus läbi erinevate rahastamise skeemide on maksimaalselt 50%;
- laenuperiood ja maksepuhkuse periood on üldjuhul kuni 3 aastat, erandkorras maksimaalselt 5 aastat;
- intressimäär on fikseeritud kogu laenu perioodiks 0,5% aastas.

2009. aasta lõpuks ulatus keskkonnasektori laenude kogumaht õiglates väärtuses 181,9 miljoni kroonini, neist lühiajalised nõuded kokku 19,2 miljonit krooni ja pikaajalised nõuded kokku 162,7 miljonit krooni.

KIKi laenuportfell jaotub tagasimaksmise järgi ajaliselt järgmiselt:

aastatel 2010–2014 89,6 miljonit krooni
aastatel 2015–2019 61,6 miljonit krooni
aastatel 2020–2024 24,0 miljonit krooni
aastatel 2025–2029 6,7 miljonit krooni

31.12.2008 seisuga oli sildfinantseerimise eesmärgil antud 0%-intressimääraga laenude summa 1,6 miljonit krooni, mis on 31.12.2009 seisuga kõik KIKile tagasi makstud.

KIKi laenukliendid on jätkusuutlikud, arendades juba käimasolevaid projekte ÜFi ja ERFi vahenditega, kaasates ka KIKi laenuvahendeid. KIKi laenuintresside tase on kommertspankadega võrrelduna sarnane, kuid atraktiivseks teeb KIKi laenuandjana kommertspankadest pikem tagasimakseperiood ja paindlik tagasimaksepuhkuse kasutamise võimalus. Selle võimaluse on KIK loonud, võttes arvesse keskkonnaprojektide pikemat tasuvusaega.

KIK hindas 2009. aasta laenuandjate kvaliteeti kahel korral, mille käigus analüüsiti KIKi laenukliientide finantsolukorda, keskkonnavalast tegevust ja üldist jätkusuutlikkust. Analüüsi põhjal hinnati laenuandjate laekumise tõenäosust, mille tulemusena otsustati, et seisuga 31.12.2009 on KIKi laenuandjad toimivad, välja arvatud üks andja, mis kuulub erivaatluste alla ja mille puhul peeti juba 31.12.2008 vajalikuks teostada provisoriseerimine 30% ulatuses, lähtuvalt makseraskustest ja negatiivsetest uudistest ettevõtte tegevuse kohta.

2009. aastal alustati tulenevalt krediidiiliinist rahastatavate projektide laenuportfelli olulise suurenemisega laenuandmise ümberkorraldamist.

Laenuandmist korraldab KIKis finantsüksus, kelle peamised ülesanded laenuandmisel on:

- laenuprojektide analüüs ja klientide nõustamine;
- laenuaotluste ja krediidiivõimelisuse analüüsides esitamine KIKi nõukogule;
- väljamaksete teostamine;
- laenude administreerimine;
- järelevalve teostamine, sh laenuandjate hindamine ja riskide juhtimine.

Finantsüksus koostab laenuaotleja krediidiivõimelisuse analüüsi krediidikomiteele, mille reglemendi kinnitas KIKi nõukogu 01.07.2009. Krediidikomitee otsuse alusel esitatakse laenuaotlus nõukogule otsustamiseks.

KIKi nõukogu kinnitas 16. märtsil 2010. a KIKi krediidipoliitika, mis sätestab KIKi laenuandmise printsiibid ja piirangud. Krediidipoliitikaga kehtestas nõukogu mh laenude andmise otsustustasandid, mille kohaselt nõukogu otsustab KIKi omavahenditest antavate laenude andmise (v.a käibemaksu sildfinantseerimine) ja juhatus otsustab krediidiiliini kaudu antavate laenude ja käibemaksu sildfinantseerimise laenude andmise. Selline tööjaotus on põhjendatud asjaoluga, et krediidiiliinilaenu antakse Ühtekuuluvusfondist rahastatavate veemajandusprojektide omafinantseeringu rahastamiseks, kus ka toetuse andmise otsustab juhatus. Sellega tagatakse vajalik paindlikkus otsustamisel.

2010. aastal on tegevusplaani võetud laenude haldamise protseduuri krediidianalüüsi osa kaasajastamine, mis tuleneb ennekõike vajadusest hallata laenuportfelliga seotud riske oluliselt suurema portfelliga korral.

3.5.2 Finantsanalüüs

Struktuuritoetuste 2007–2013 programmiperioodil on Eestil õigus keskkonnavaldkonna kuni 25 miljoni EUR mahuga projektide rahastamise otsuseid vastu võtta ja suuremamahuliste projektide taotluste hindamist läbi viia. KIK kui rakendusüksus, kes on saanud 31.01.2008 akrediteeringu struktuuritoetuste vahendamiseks, otsustab või valmistab ette eelotsuse Euroopa Komisjonile struktuuritoetuste seaduse kohaselt, millistele projektidele toetust anda. Sellest tulenevalt on finantsüksuse kohustuseks struktuuritoetuste 2007–2013 programmiperioodil osaleda struktuuritoetuste taotluste hindamisel juhul, kui taotlejaks on tuluteeniv majandustegevust korraldav üksus, kes oma projekti rahastamiseks peab esitama koos taotlusega oma senise majandustegevuse aruanded ja Euroopa Komisjoni metoodikaga kooskõlalised finantsprognoosid. Finantsüksuse poolseks sisendiks on selliste aruannete ja prognooside kontrollimine ja nõuetele vastavaks/mittevastavaks tunnistamise otsuste ettevalmistamine, aga samuti taotlejate üldise finantsmajandusliku olukorra hindamine.

Seoses 2008. aastal ja 2009. aastal tekkinud muutustega Eesti majandusolukorras, on ilmnunud vajadus adekvaatselt ümberhinnata KIKist rahastamise otsuse saanud projekte elluviivate toetuse saajate majandustegevuse prognoose. Uute prognooside koostamise vajaduse tingivad kaks olulist asjaolu: hangete odavnemise käigus selgub, et I) osa otsusega eraldatud toetusest

võib jääda kasutamata, 2) toetuse saajal on võimalik Elukeskkonna Arendamise Rakenduskavas ja Inimressursi Arendamise Rakenduskavas kokkulepitud eesmärgid täita täiendavas mahus.

3.6 Projektide auditeerimine 2009. aastal

Projektide auditeerimise eesmärk on hinnata, kas projektide eesmärgid on täidetud, kulude laad ja ajastus vastavad kehtestatud nõuetele ja kokkulepitud tingimustele, olemas on piisav kontroll-jälg tegevuste elluviimise tõestamiseks, toetuse saajate raamatupidamine vastab projektipõhise raamatupidamise nõuetele ning järgitud on muid projektide elluviimise seisukohast oluliseks osutuvaid õigusakte.

Auditeeritavate projektide valimi koostamisel Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatavate projektide puhul lähtuti printsiibist, et iga projekti juures teostatakse perioodi jooksul vähemalt üks kuludokumentide audit. Keskkonnaprogrammi projektide osas moodustati auditivalim lähtudes riskianalüüsist ja valimi esinduslikkuse kriteeriumitest s.t võeti arvesse erinevaid programme, toetuse saaja ja projekti tüüpe ning toetuse summa suurust.

2009. aastal teostati keskkonnaprogrammide projektiaudit 18 toetuse saaja osas, mis hõlmas 121 rahastatud projekti ja auditeeritud kulud ulatusid 77 miljoni kroonini. Samuti viidi läbi kolme Ühtekuuluvusfondi projekti kuludokumentide audit, mille puhul auditeeritud kulud moodustasid kokku 184 miljonit krooni.

Auditite tulemustele tuginedes võib väita, et projektides püstitatud eesmärgid olid olulises osas saavutatud ja projektide rahastamisele ja elluviimisele seatud nõudeid on nii toetuse saajad kui ka KIK järginud. Ühtekuuluvusfondi projektide osas finantskorrektsioone kaasatavate tähelepanekuid auditite käigus ei tehtud. Heaks võib hinnata ka keskkonnaprogrammide rahastatud projektidele seatud nõuete järgimist toetuse saajate poolt, sest rahastamistingimuste olulise eiramisega seonduv toetuse summa jäi keskkonnaprogrammide puhul alla 0,5% auditeeritud kuludest. Järeelhindamine 2009. aastal tehtud auditite osas näitas, et orienteeruvalt 90% audiitorite poolt tehtud tähelepanekutega on toetuse saajad nõustunud ja vajadusel soovitusel rakendanud.

3.7 Juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditid

2010. aastal teostati KIKis neli juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditit:

1) Struktuuritoetuste maksete-eelne kontroll. Auditeerimise eesmärgiks oli veenduda, et ÜFi maksete dokumentatsioon on koostatud ja väljamaksed on teostatud vastavalt õigusaktidele ja KIKi ÜFi käsiraamatu sätetele. Audit käigus olulisi tähelepanekuid ei tehtud. Siseaudiitori hinnangul on ÜFi 2004–2006 programmiperioodi maksete-eelne kontrollisüsteem piisav.

2) Struktuuritoetuste kahe esimese avatud vooru (veemajanduse infrastruktuur ja prügilate sulgemine) taotluste hindamine. Auditeerimise eesmärgiks oli hinnata KIKi kui rakendusüksuse ST rakendamisega seotud juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusust rakendamisperioodil 2007–2013. Auditi käigus tehti kolm olulist tähelepanekut (auditi aruanne on koostatud 29.01.2010. a.

3) KIKi hangete korra järgmine (KIKi tugitegevused). Auditi eesmärgiks hangete korraldamise osas oli testida, kas töötajad täidavad hangete korra nõudeid. Siseaudiitori hinnangul täidavad KIKi töötajad olulises osas KIKi hangete korda.

4) KIKi dokumendihaldus (KIKi tugitegevused). Auditi eesmärgiks oli testida KIKi dokumendiringluse kiirust ja täpsust. Siseaudiitori hinnangul on mõned sisekontrolli muudatused vajalikud.

Teostati üks järelaudit keskkonnalaenuvõtte väljastamise teemal. Auditeerimise eesmärk oli hinnata laenuhalduse piisavust.

Auditite tulemustele tuginedes on saavutatud kindlustunne, et KIKi juhtimis- ja kontrollisüsteemides ei esine olulisi puudusi. Järelkontroll 2008. a. tehtud auditite osas näitas, et orienteeruvalt 80% siseaudiitori poolt tehtud tähelepanekutest on KIKi poolt aktsepteeritud ja soovitusel rakendatud 2009. aasta jooksul.

Siseaudiitor või siseaudiitor koostöös teiste KIKi töötajatega koostas memosid juhtimis- ja kontrollisüsteemi protseduuride osas, nt struktuuritoetuste üksuse uute protseduuride osas, hinnati topeltfinantseerimise riski. Siseaudiitor koostas kaks korda aastas juhatusele ja auditi komiteele ülevaateid töötajate ärihuvide kohta Äriregistri andmete põhjal. Veenduti, et KIKi töötajatel ei ole oma tööülesannete täitmisel Äriregistri andmete põhjal võimalikke huvide konflikte.

TABEL 1: KIK eesmärgid

TABEL 1: KIK eesmärgid		2009					
1. Põhikirjaline eesmärk		2. Põhikirjalise eesmärgi saavutamise praegune tase (31.03.2010 seisuga)		3. Soovitatav e. lõpptase			
1.	Korraldada keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist loodusvarade taastootmiseks, keskkonnaseisundi hoidmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks						
1.1.	Keskkonnaprogrammi (KP) rahastamisotsused	58% riigieelarvelisest eraldisest ¹	saavutada 90% tase riigieelarveeraldisest ²				
1.2.	Struktuuriotoetuste (ST) väljamaksed	67% riigieelarvetasemest	saavutada eelarvestatud tase ³				
		1	2009.a.: Nõukogu otsused 504mEEK vs 2009.a. riigieelarveline eraldis 861mEEK				
		2	REA 2010: KeTS 588mEEK				
		REA 2010:					
		3	ST=1757mEEK=204mEEK(Ip)+725mEEK(Ilp,RO)+828mEEK(Ilp,RO)				
		2009		2010	2011	2012	2013
		Mõõdik / Kogumaksumus	C Siht-eesmärk	D Saavutatud tulemus	C Siht-eesmärk	C Siht-eesmärk	C Siht-eesmärk
2.Tegevuseesmärk/Finantseesmärk							
		2009		2010	2011	2012	2013
1.	Keskkonnaprogrammi (KP) väljamaksete teostamine						
1.1.	2008.a kinnitatud eelarvest sõlmitud SFLe	%	N/A	92 % ²	99%	N/A	N/A
1.2.	2008.a sõlmitud SFLe-st tehtud väljamakseid	%	N/A	80 % ²	99%	N/A	N/A
1.3.	2009.a kinnitatud eelarvest sõlmitud SFLe	%	N/A	26 % ²	99%	99%	N/A
1.4.	2009.a sõlmitud SFLe-st tehtud väljamakseid	%	N/A	15 % ²	95%	99%	N/A
1.5.	2010.a kinnitatud eelarvest sõlmitud SFLe	%	N/A	N/A	85%	99%	99%
1.6.	2010.a sõlmitud SFLe-st tehtud väljamakseid	%	N/A	N/A	75%	95%	99%

2.	Struktuuritoetuste (ST) väljamaksete teostamine		2009		2010	2011	2012	2013
2.1.	periood 2007-2013	mEEK	430 ¹	161 ²	1656 ³	2606 ⁴	2320 ⁴	2146 ⁴
2.2.	periood 2004-2006	mEEK	994 ¹	795 ²	545 ³	0	0	0
2.3.	2007-2013 rahastusotsuste mahu osakaal meetmete kogumahust	%	N/A	60%	70%	90%	99%	99%
2.4.	2007-2013 väljamaksete mahu osakaal rahastusotsuste mahust	%	N/A	17%	25%	40%	60%	75%
2.5.	2007-2013 tagasinõuete mahu max osakaal väljamakstud toetuste mahust	%	N/A	0%	1%	1%	1%	1%
		1	KKM ja KIK prognoos, REA 2009					
		2	KIK raamatupidamise andmed 31.03.2010 seisuga					
		3	KIK prognoos + KKM REA 2010					
		4	KKM meetmete seiretabel					

3.	Struktuuritoetuste kaasrahastamine	mEEK	468 ⁵	175 ⁶	400 ⁵	0 ⁵	0 ⁵	0 ⁵
4.	Investeeringud, sh väljalaenamine							
4.1.	Omavahendite laenu kumulatiivne portfelliimaht	mEEK	160 ⁵	175 ⁶	200 ⁵	300 ⁵	400 ⁵	500 ⁵
4.2.	EIB laenu kumulatiivne portfelliimaht	mEEK	0	16 ⁶	300 ⁵	750 ⁵	1300 ⁵	1800 ⁵
4.3.	riskireservimaht max 5% portfelliimahust	mEEK	8 ⁷	8 ⁶	25 ⁷	55 ⁷	85 ⁷	115 ⁷
		5	KIK prognoos					
		6	KIK raamatupidamise andmed 31.03.2010					
		7	Nõukogu poolt kinnitatud Tegevuseesmärgid					

5.	KIK omakulu osakaal									
5.1.	KIK tegevus- ja majanduskulu	osa riigil.A-st (KETS+ST)	5% ⁷	2,2 % ⁶	5% ⁷	5% ⁵	5% ⁵	5% ⁵		
5.2.	KIK vahendusefektiivsus: vahendatud kroone 1 kulukrooni kohta	EEK	52 ⁵	45 ⁶	52 ⁵	54 ⁵	56 ⁵	58 ⁵		
		5	KIK prognoos							
		6	KIK raamatupidamise andmed 31.03.2010							
		7	KIK Tegevuseesmärgid							
6.	Audit									
6.1.	rahastamiskvaliteedi parendamine (projektauditi soovituste rakendamine)	%	80% ⁸	80% ⁹	80% ⁸	80% ⁸	80% ⁸	80% ⁸	80% ⁸	
6.2.	Mitteabikõlblike kulude osakaal auditeeritud kogukuludest	%	N/A	0,5% ⁹	1% ⁸	1% ⁸	1% ⁸	1% ⁸	1% ⁸	
6.3.	Juhtimiskontrollisüsteemi parendamine (siseaudit soovituste rakendamine)	%	N/A	80% ⁹	80% ⁸	80% ⁸	80% ⁸	80% ⁸	80% ⁸	

8	KIK prognoos	
9	Täitmise hinnang 31.03.2010	

Kalev Aun
Juhatuse liige

Andrus Kimber
Juhatuse liige

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2009
Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus

JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Juhatus kinnitab lehekülgedel 35 kuni 59 toodud SA Keskkonnainvesteeringute Keskus 2009. a raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitame:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Sihtasutuse finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- SA Keskkonnainvesteeringute Keskus on jätkuvalt tegutsev.

Kalev Aun
Juhatus liige

Andrus Kimber
Juhatus liige

Tallinn, 15. aprill 2010

BILANSS

kroonides			
Bilansikirjete nimetused	Lisa	31.12.2009	31.12.2008
VARAD			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	3	838 865 313	737 841 025
Finantsinvesteeringud	2	354 838 879	353 972 127
Nõuded riigile keskkonnatasude seaduse alusel	4	169 579 805	298 203 141
Muud nõuded ja ettemaksed	5	249 702 617	288 130 791
Käibevara kokku		1 612 986 614	1 678 147 084
Põhivara			
Laenuõuete pikaajaline osa	6	162 199 028	114 015 466
Materiaalne põhivara	7	1 393 752	1 545 514
Immateriaalne põhivara	8	450 221	0
Põhivara kokku		164 043 001	115 560 980
VARAD KOKKU		1 777 029 615	1 793 708 064
KOHUSTUSED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustused			
Võlad hankijatele		709 229	426 422
Võlad töövõtjatele		2 896 982	2 503 971
Muud kohustused ja ettemaksed	9	236 517 887	350 672 231
Lühiajalised kohustused kokku		240 124 098	353 602 624
KOHUSTUSED KOKKU		240 124 098	353 602 624
NETOVARA			
Sihtkapital		23 296 182	23 296 182
Akumuleeritud ülejääk		1 416 809 258	1 236 807 376
Aruandeperioodi tulem		96 800 077	180 001 882
NETOVARA KOKKU		1 536 905 517	1 440 105 440
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU		1 777 029 615	1 793 708 064

TULEMIARUANNE

kroonides

Kirje nimetus	Lisa	2009	2008
Tegevustulud			
Saadud sihtfinantseerimine	10	966 251 631	630 959 344
Tulud loodusvaradelt	11	240 944 775	278 630 539
Muud tulud keskkonnakasutusest	11	554 107 548	599 013 490
Maksud kaupadelt ja teenustelt	11	67 302 109	355 929 994
Kokku tegevustulud		1 828 606 062	1 864 533 367
Tegevuskulud			
Antud kodumaise sihtfinantseerimise kulud	12	585 399 167	673 334 513
Antud välisabi kulud	13	1 135 107 339	1 021 133 447
Tööjõukulud	15	28 399 682	26 459 287
Majandamiskulud	16	10 116 409	9 938 386
Nõuete ümberhindluse kulud		-76 205	8 786 948
Kokku tegevuskulud		1 758 946 392	1 739 652 580
Aruandeperioodi tegevustulem		69 659 670	124 880 787
Finantstulud ja -kulud			
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	14	22 905 685	47 951 569
Muud finantstulud ja -kulud	14	4 234 722	7 169 526
Kokku finantstulud ja -kulud		27 140 407	55 121 095
Aruandeperioodi tulem		96 800 077	180 001 882

RAHAVOOGUDE ARUANNE

kroonides

Kirje nimetus	Lisa	2009	2008
Rahavood põhitegevusest			
Aruandeperioodi tulem		96 800 077	180 001 882
Aruandeperioodi tulemi korrigeerimised			
Põhivara kulum	7	393 606	251 399
Ebatõenäoliseks tunnistatud laenuõuded	6	0	8 835 948
Üleantud mitterahaline sihtfinantseerimine	12	7 389	100 129
Intressitulu	14	-27 782 934	-55 761 645
Kasum/kahjum võlakirjade ümberhindamisest	14	-1 674 181	3 358 846
Finantsinvesteeringute väärtuse muutus	14	1 946 919	-3 035 853
Muud finantstulud	14	-199 449	-55 453
Muud finantskulud	14	569 238	373 009
Kokku aruandeperioodi tulemi korrigeerimised		-26 739 412	-45 933 619
Rahavood käibekapitali muutusest			
Nõuded riigile keskkonnatasude seaduse alusel	4	128 623 336	-34 631 951
Muud nõuded ja ettemaksed	5	28 955 303	-3 032 634
Võlad hankijatele		282 807	-76 121
Võlad töövõtjatele		393 011	1 672 582
Muud kohustused ja ettemaksed (va lühiajalised laenuõuded)	9	-114 154 344	69 362 097
Kokku rahavood käibekapitali muutusest		44 100 113	33 293 974
Kokku rahavood põhitegevusest		114 160 778	167 362 237
Rahavood investeerimistegevusest			
Finantsinvesteeringute ost	2	-420 929 096	-128 798 042
Finantsinvesteeringute müük	2	417 034 292	214 328 487
Materiaalse põhivara soetamine	7	-249 233	-1 581 620
Immateriaalse põhivara soetamine	8	-450 221	0
Antud laenud		-70 203 385	-48 659 113
Antud laenude tagasimaksed		15 556 682	24 859 650
Saadud intressid, laenulepingutasu, kohustistasu, viivis		46 671 343	46 184 801
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-12 569 618	106 334 162
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud finantskulud	14	-566 873	-523 577
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-566 873	-523 577
Rahavood kokku		101 024 288	273 172 821
Raha ja raha ekvivalentide muutus perioodi jooksul		101 024 288	273 172 821
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3	737 841 025	464 668 204
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3	838 865 313	737 841 025

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

			kroonides
	Sihtkapital	Jaotamata tulem	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2007	23 296 182	1 236 807 376	1 260 103 558
2008 tulem	0	180 001 882	180 001 882
Saldo seisuga 31.12.2008	23 296 182	1 416 809 258	1 440 105 440
2009 tulem	0	96 800 077	96 800 077
Saldo seisuga 31.12.2009	23 296 182	1 513 609 335	1 536 905 517

Lisa 1

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATAVAD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi Sihtasutus) 2009. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistava ja Riigi raamatupidamise üldeeskirjaga (edaspidi RRE). Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ja RRE.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on kasutatud soetusmaksumuse meetodit, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides. Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati aastaaruande koostamisel, on toodud allpool.

Tulud

Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist ja sihtotstarvet reguleerib Keskkonnatasude seadus. Seaduse paragrahvi 56 alusel kuulub keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuv raha eraldamisele Sihtasutusele.

Keskkonnatasude seaduse alusel riigieelarvesse laekuvat raha käsitletakse kui Sihtasutuse tulu ning kajastatakse tulemiaruanDES tekkepõhiselt tuluna:

- *tuludena loodusvaradelt*- maardlate kaevandamisõiguse tasu, metsatulu, tasu vee erikasutusest, jahipiirkonna kasutusõiguse tasu, kalapüügiõiguse tasu;
- *muude tuludena keskkonnakasutusest*- saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitus, intressitulud muude maksude võlgadelt;
- *maksudena kaupadelt ja teenustelt*- elektri- ja pakendiaktsiis.

Bilansikuupäevaks laekumata eelpool nimetatud tulud ja maksuvõlgadelt arvestatud intressid kajastatakse viitnõudena bilansikirjel „Nõuded riigile keskkonnatasude seaduse alusel“.

Saadud sihtfinantseerimisena kajastatakse tulemiaruanDES mitteresidentidelt saadud sihtfinantseerimist. Aruandeaastal on Sihtasutus kajastanud tuluna Euroopa Ühtekuuluvusfondist (ÜF), Euroopa Regionaalfondist (ERF) ja Euroopa Komisjonilt saadud toetuse vahendamist ja saadud struktuurifondide tehnilist abi ERFi projektide rakendamisel.

Tulu kajastamise põhimõtetest sihtfinantseerimise vahendamisel vt Sihtfinantseerimise peatükist.

Intressitulud finantsinvesteeringutelt kajastatakse tekkepõhiselt tulemiaruanDE real „Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt“ ja antud laenude intressid kajastatakse real „Muud finantstulud ja –kulud“.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruanDES arvelduskontode jääke, kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülilikviidsetesse fondidesse.

Deposiitidelt ja rahaturufondi osakutelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse tekkepõhiselt viitlaekumistena.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused on ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud välisvaluutakursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruanDES saldeerituna real „Muud finantstulud ja –kulud“.

Lühiajalised finantsinvesteeringud

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval. Finantsinvesteeringutena kajastatakse kauplemiseesmärgil hoitavaid väärtpabereid (aktsiad, võlakirjad, obligatsioonid, fondi osakud jne.) ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid. Finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse kajastatakse õiglases väärtuses, juhul kui see on usaldusväärselt hinnatav. Õiglase väärtuse aluseks on finantsinstrumendi noteeritud turuhind. Aktsiaid ja muid omakapitaliinstrumente, mille õiglase väärtuse ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse soetusmaksumuses (miinus võimalikud allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

Lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid võlakirjadesse ja teistesse võlainstrumentidesse kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses juhul, kui Sihtasutus kavatseb neid kindlasti hoida lunastustähtajani. Juhul, kui Sihtasutus ei ole soetamishetkel kindel, kas ta kavatseb teatud võlainstrumenti lunastustähtajani hoida või on tõenäoline, et ta müüb selle enne lunastus-tähtaega, kajastatakse finantsinvesteeringut õiglases väärtuses. Kauplemiseesmärgil soetatud finantsvarade õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumi või kahjumina aruandeperioodi tulemiaruanDES. Muude õiglases väärtuses kajastatavate finantsvarade õiglase väärtuse muutused kajastatakse järjepidevalt (st. vara soetamise hetkest kuni vara realiseerimise hetkeni ühesuguselt) kasumi või kahjumina aruandeperioodi tulemiaruanDES real „Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt“. Finantsinvesteeringud kajastatakse koos viitintressiga.

Nõuded

Nõuded riigile Keskkonnatasude seaduse alusel kajastatakse Keskkonnaministeeriumi, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti tuluteatiste alusel. See on tasumata osa keskkonnatasudest, mille maksetähtaeg saabub peale bilansipäeva või mis on Keskkonnaministeeriumi, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti poolt bilansipäevaks ülekantud, kuid Sihtasutuse arvele jõudnud peale bilansipäeva.

Muid nõudeid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o soetusväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Iga nõude laekumise tõenäosust on hinnatud võimaluse korral eraldi. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust. Kui nõude laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust bilansireal Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ning vastavat kulu tulemiaruanDES real Nõuete ümberhindluse kulud. Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud. Aruandeperioodil laekunud, kuid eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse samal kulukirjel vastukandena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude laekumiseks.

Antud laenud

Laene, mille tagasinõude lõpptähtaeg on pikem kui üks aasta, kajastatakse pikaajaliste laenudena. Sealjuures osa, mis kuulub tasumisele järgmisel aruandeperioodil, kajastatakse bilansikirjel Muud nõuded (lisa 6 eraldi näidatud pikaajaliste nõuete lühiajaline osa). Tähtajaga vähem kui aasta antud laene kajastatakse lühiajaliste laenudena (lisa 6).

For identification purposes only

15.04.2010

Laenuõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga laenusaaja kohta eraldi. Sihtasutus rakendab pikaajaliste laenuõuete täitmise jälgimiseks nõuete hindamise süsteemi, mis võimaldab hinnata laene vastavalt nende tagasimaksmise tõenäosusele, võttes sealjuures arvesse laenusaaja majanduslikku olukorda, maksevõime, tagatise väärtust ja realiseeritavust ning teisi asjaolusid, mis võivad mõjutada laenusaaja kohustuste täitmist. Laenuõudeid jälgitakse pidevalt ja hinnatakse vähemalt kaks korda aastas. Erivaatluse alla võetakse laenud, mille puhul:

- tehingupoolel on makseraskusi,
- esineb lepingutingimuste rikkumisi,
- Sihtasutus on pidanud muutma laenu tingimusi lepingupartneritele soodsamaks (laenupuhkus, intressi vähendamine jms).

Hindamise tulemustest informeeritakse Sihtasutuse nõukogu juures töötavat auditikomiteed. Juhatus teeb vajadusel nõukogule ettepaneku laenuõuete allahindamiseks ja edasiseks tegevuseks.

Pikaajalised intressi mitteteenivad laenud kajastatakse nõude nüüdisväärtuses, kasutades diskontomäära 6% aastas.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Sihtasutuse enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 30 000 krooni.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

arvutid ja tarvikud, bürooseadmed	30% aastas;
büroomööbel ja muu inventar	20% aastas,

Piiramata kasutuseaga objekte (püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel müügiootel põhivaraks. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või

vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Sihtkapital

Sihtasutuse põhikirja järgi moodustub üks osa sihtasutuse vahenditest sihtasutuse asutamisel üleantav vara. Kooskõlas Vabariigi Valitsuse korraldusega nr. 337-k 18. aprillist 2000 anti sihtasutusele üle Vabariigi Valitsuse 1. juuli 1999 korraldusega nr. 758-k Eesti Keskkonnanafondi tegevuse lõpetamiseks moodustatud likvideerimiskomisjoni poolt kinnitatud raamatupidamisaruande järgi Keskkonnanafondi likvideerimisel järelejäanud vara, nõuded ja kohustused kokku väärtuses 23 296 182 krooni (netovara), mis moodustus Sihtasutuse sihtkapitali.

Sihtfinantseerimine

Keskkonnatasude seaduse alusel kannab Rahandusministeerium keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud raha seaduses sätestatud ulatuses ja sihtotstarbel Sihtasutusele. Raha edasise kasutamise otsused teeb Sihtasutuse nõukogu lähtuvalt põhikirjas püstitatud eesmärgist ja ülesandest. Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist.

Saadud sihtfinantseerimist kasutatakse loodusvarade taastootmiseks, keskkonnaseisundi hoidmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks vajalike projektide finantseerimiseks. Projektid koondatakse oma eesmärgi järgi 8-ks programmi. Programmi rahaliste vahendite arvestusliku suuruse ja tegeliku finantseerimise otsustab Sihtasutuse nõukogu.

Raamatupidamises toimub antud sihtfinantseerimise arvestus projektipõhiselt. Antud sihtfinantseerimine jaotatakse tegevuskulude ja põhivara sihtfinantseerimisega. Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks kajastatakse tingimusel, kui toetuse saaja on otnud, ehitanud või muul viisil soetanud teatud põhivara ja seda ka väljamaksetaotluses deklareerinud.

Toetust kajastatakse raamatupidamises esmakordselt raha ülekandmisel või toetuse tekkepõhisel kuupäeval. Bilansis ei kajastata toetuste andmiseks võetud kohustusi, kui väljamakseid ei ole tehtud

For identification purposes only

15.04.2010

ega toetuste andmise aluseks olevaid maksetaotlusi aktsepteeritud. Toetuste andmiseks võetud kohustusi (sõlmitud sihtfinantseerimise lepingutes ette nähtud aktsepteerimata summasid), kajastatakse bilansiväliste kohustustena lisas Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused keskkonnavaldkondadele.

Ettemaksed projektidele kajastatakse bilansis ettemakstud toetustena makse tegemise kuupäevaga. Projektidele makstud ettemaksed on kajastatud bilansikirjel "Viitlaekumised ja ettemaksed".

Kuludes kajastatakse toetusi (nii andmisel kui vahendamisel), järgides tekkepõhise printsiipi. Toetuse andmise tekkepõhiseks kuupäevaks loetakse kulude tegemise või põhivara soetamise kuupäev (kulude tegemise või kapitaliseeritavate tööde tegemise perioodi korral kulude või kapitaliseeritavate tööde tegemise perioodi lõppkuupäev). Kui kulude aktsepteerimise kuupäevaks ei ole raamatupidamises enam võimalik toetuse andmist või vahendamist kajastada tekkepõhise kulude tegemise või põhivara soetamise kuupäevaga, kuna vastav raamatupidamises kajastamise periood on juba suletud, siis kajastatakse see kulu esimeses avatud perioodis. Sihtasutus saadab toetusesaajale teatise vastava kulu raamatupidamises kajastamise perioodi ja summa kohta.

Sihtfinantseerimisega seotud kohustused (projektiaruanne esitatud ning maksmine toimub järgneval aruandeperioodil) kajastatakse bilansikirjel Muud kohustused ja ettemaksed lisa

9 sihtfinantseerimisega seotud kohustuste real.

Kui toetuse saaja ei kasuta saadud raha sihtotstarbeliselt ja vastavalt finantseerimise korrale, ei esita saadud raha kasutamise kohta aruannet ning muude rikkumiste korral, esitatakse toetuse raha tagastamise nõue, milline kajastatakse bilansikirjel Muud nõuded.

Sihtasutus tegutseb rakendusüksusena välisabi vahendamisel ÜFist ja ERFist. Sihtasutus vahendab ÜFi ja ERFi toetusi toetusesaajatele kui ka kaasfinantseerimist, kui välisabi tingimused näevad ette nii toetusesaaja kui ka Eesti avaliku sektori üksuse kaasfinantseerimise teatud ulatuses toetuse kogumahust. Kaasfinantseerimist kajastatakse juhtumil, mil Sihtasutus on kaasfinantseerija.

Projektile teostatud tööde eest esitatud arved kajastatakse sihtasutuse raamatupidamises antud välisabi tuludes- kuludes maksetaotluse aktsepteerimise järgselt tekkepõhise printsiibi järgi. Sihtasutuse kui kaasfinantseerija kulud projektile kajastatakse välisabi kaasfinantseerimise kuludena.

Rendiarvestus

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendi puhul põhivara rendimaksed kajastatakse perioodikuluna tulemiaruanDES. Kasutusrendile võetud põhivara bilansis ei kajastata ja kulumit ei arvestata.

FINANTSINVESTEERINGUD

Lisa 2

kroonides

Emitent	Riik			2009			2008	Intress %
		Soetus	Müük	Saldo õiglase väärtus 31.12.2009	Soetus	Müük	Saldo õiglase väärtus 31.12.2008	
BUND OBL	DE	0	23 449 246	0	0	0	24 133 455	3
Hansa MTN	EE	0	15 347 750	0	0	0	16 079 474	3
French T-Note BTNS	FR	0	24 132 377	0	0	0	24 875 346	4
Buoni Polienn	IT	0	0	21 730 282	0	0	21 122 546	4
SPAIN Kingdom	ES	0	0	6 863 261	0	0	6 797 483	5
KFW	DE	49 503 251	0	69 662 897	0	0	20 270 976	5
Greece Gov	GR	0	59 570 560	0	24 557 021	0	62 080 927	3
Austria RAGB	AT	0	0	32 986 779	0	0	34 037 485	6
Netherland Kingdom	NL	0	0	29 604 343	0	0	30 317 452	6
SEB Eesti Ühispank	EE	0	8 000 000	0	0	0	7 901 289	5
LHVB Mortgage Bond	LV	0	15 649 729	0	15 882 598	0	13 923 127	6
SPGB	ES	0	26 743 267	0	26 743 267	0	26 843 854	5
Poland	PL	0	0	0	23 620 816	47 331 283	0	4
Poland	PL	15 639 663	0	16 176 340	0	0	0	6
LK Bank Baden	DE	0	0	0	0	20 112 844	0	3
VATTENFALL	SE	0	0	0	0	16 463 353	0	6
FORTIS	NL	0	0	0	0	11 231 912	0	5
FORTUM	FI	0	0	0	7 994 341	14 324 494	0	6
EIB	LU	15 603 019	0	16 027 935	0	0	0	3
IRISH	IE	48 370 472	0	48 603 071	0	0	0	4
IRISH	IE	15 579 998	0	15 998 257	0	0	0	5
SLOREP Slovenia	SL	15 598 885	0	16 008 453	0	0	0	4
CZECH	CZ	15 633 808		16 177 258	0	0	0	5
BNT ITA	IT	0	0	0	0	15 497 639	0	3
JPMorgan Chase	US	0	0	0	0	15 601 225	0	4
NRW Bank	DE	0	0	0	0	23 185 914	0	4
HSH Nordbank	DE	0	0	0	0	15 599 660	0	4
LB BADEN-W	DE	0	0	0	0	8 738 175	0	6
ABN AMRO Bank	NL	0	0	0	0	16 158 244	0	5
Hansapank Intressifondi osakud	EE	0	33 516 029	0	0	3 277 402	34 963 379	0
Nordea Pank	EE	60 000 000	60 000 000	0	0	6 500 000	0	8
Swedbank	EE	0	30 625 333	0	30 000 000	0	30 625 333	7
Sampo Pank	EE	60 000 000	60 000 000	0	0	0	0	8
Svenska Handelsbanken	SE	125 000 000	60 000 000	65 000 000	0	0	0	3
Kokku finantsinvesteeringud		420 929 096	417 034 292	354 838 879	128 798 042	214 022 144	353 972 127	

Informatsioon võlakirjade ümberhindluse tulude ja kulude kohta on toodud lisas 14.

Sihtasutuse vahendeid paigutatakse arvestusega, et oleks tagatud likviidsus ja võime koheselt täita võetud kohustusi.

For identification purposes only

RAHA JA PANGAKONTOD

Lisa 3

Kirje nimetus	Saldo 31.12.2009	Saldo 31.12.2008	kroonides
			Intress %
Pangakontod	718 865 313	627 693 325	
Tähtajalised hoiused*	120 000 000	75 000 000	3-7
Rahaturufondi osakud	0	35 147 700	3
Raha ja pangakontod kokku	838 865 313	737 841 025	
* Siin kajastatud tähtajalised hoiused tähtajaga kuni 3 kuud	838 865 313	737 841 025	

NÕUDED RIIGILE KESKKONNATASUDE SEADUSE ALUSEL

Lisa 4

Kirje nimetus	Saldo 31.12.2009	Saldo 31.12.2008	kroonides
Aktsiisid	0	67 085 324	
Nõuded loodusressursside kasutamisest ja saastetasudest	168 460 500	230 978 898	
Maksuvõlgadelt arvestatud intressinõuded	1 119 305	138 919	
Kokku maksunõuded	169 579 805	298 203 141	

Nõuded riigile Keskkonnaseaduse alusel tekivad Keskkonnaministeeriumi, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud tuluteatiste alusel, mille maksetähtaeg saabub peale bilansipäeva.

Nõuded on aruandeaasta viimase kvartali tulude kohta.

For identification purposes only

ERNST & YOUNG

15.04.2010

MUUD NÕUDED JA ETTEMAKSED

Lisa 5

Kirje nimetus	kroonides	
	Saldo 31.12.2009	Saldo 31.12.2008
Viitlaekumised		
Laekumata intressitulud investeeringutelt	1 614 146	15 890 540
Laekumata intressitulud laenudelt	854 840	2 514 456
Kokku viitlaekumised	2 468 986	18 404 997
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		
Kulude ettemaksed töövõtjatele	2 694	5 893
Kokku ettemakstud tulevaste perioodide kulud	2 694	5 893
Muud nõuded		
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	403 386	546 388
Saamata seadusandlusest tulenevad toetused	66	726
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-126 000	-202 205
Muud nõuded	2 078	25 318
Kokku muud nõuded	279 530	370 226
Ettemakstud toetused		
Ettemaksed rahvusliku programmi projektidele		
Keskkonnateadlikkuse programmi projektidele	1 736 683	6 328 803
Veekaitse programmi projektidele	890 069	3 356 067
Jäätmeäitluse programmi projektidele	314 919	18 350 463
Keskkonnakorralduse alamprogrammi projektidele	1 789 029	1 922 167
Looduskaitse programmi projektidele	3 229 184	11 525 352
Metsanduse programmi projektidele	25 509 344	16 884 359
Kalanduse programmi projektidele	585 650	443 241
Maakondliku programmi projektidele	23 000	485 781
Kokku ettemaksed rahvusliku programmi projektidele	34 077 878	59 296 232
2005. aasta programmi projektidele	0	73 205
2006. aasta programmi projektidele	0	697 526
2007. aasta programmi projektidele	582 930	26 621 292
2008. aasta programmi projektidele	29 867 802	31 904 209
2009. aasta programmi projektidele	3 627 145	0
Ettemakstud kaasfinantseerimised muude mitteresidentide projektidele	9 414 196	675 000
Ettemakstud sihtfinantseerimised ÜF projektidele	40 924 428	57 233 237
Ettemakstud kaasfinantseerimised ÜF projektidele	12 212 329	9 735 012
Kokku ettemakstud toetused	96 628 830	126 939 481
Saamata sihtfinantseerimine ÜF projektid	127 167 700	127 163 230
Saamata sihtfinantseerimine ERF projektid	1 980 416	1 174 975
Saamata sihtfinantseerimine Tehniline abi	1 421 538	782 206
Lühiajalised laenunõuded (vt lisa 6)	19 752 923	13 289 782
Kokku muud nõuded ja ettemaksed	250 286 688	288 130 791

For identification purposes only

15.04.2010

ANTUD LAENUD

Lisa 6

	31.12.2009	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Lühiajalised laenud	3 955 634	3 955 634	0	0
Pikaajalised laenud	186 832 265	16 874 844	67 684 378	102 273 043
Ebatähtselt laekuvad laenuõuded	-8 835 948	-1 077 555	0	-7 758 393
Laenukohustused kokku	181 951 951	19 752 923	67 684 378	94 514 650

	31.12.2008	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Lühiajalised laenud	124 893	124 893	0	0
Pikaajalised laenud	136 016 304	13 883 260	38 819 548	83 313 496
Ebatähtselt laekuvad laenuõuded	-8 835 948	-718 370	0	-8 117 578
Laenukohustused kokku	127 305 249	13 289 783	38 819 548	75 195 918

Laenuõuetele tehti 2008. aastal allahindlus summas 8 835 948 krooni. 2009.aasta jooksul on täiendavat allahindlust tehtud ei ole.

Sihtasutuse poolt antud laenude intressimäärad on seotud 6 kuu Euriboriga, millele lisandub 0,3- 1,25%. 2009. aasta keskmine intressimäär oli 2,966 %. Laenukohustused on fikseeritud Eurodes. Laenude lõppkuupäevad on 2010-2028.

MATERIAALNE PÕHIVARA

Lisa 7

	Bürooseadmed	Mööbel	Arvutid ja tarvikud	Muu inventar	Materiaalne põhivara kokku
Saldo seisuga 31.12.2007					
Soetusmaksumus	75 520	1 675 962	809 354	366 801	2 927 638
Akumuleeritud kulum	-75 520	-1 478 712	-711 594	-346 390	-2 612 216
Jääkmaksumus	0	197 250	97 760	20 412	315 422
2008. a. toimunud muutused					
Soetus perioodi jooksul	0	1 432 671	0	148 949	1 581 620
Üleandmine aasta jooksul	0	-1 641 619	0	0	-1 641 619
Mahakandmine aasta jooksul	0	-4 786	-136 310	-16 920	-158 016
Amortisatsioonikulu	0	-175 554	-54 114	-21 732	-251 399
Üleantud ja mahakantud põhivara kulum	0	1 546 276	136 310	16 920	1 699 506
Saldo seisuga 31.12.2008					
Soetusmaksumus	75 520	1 462 228	673 044	498 831	2 709 623
Akumuleeritud kulum	-75 520	-107 989	-629 398	-351 202	-1 164 109
Jääkmaksumus	0	1 354 239	43 646	147 629	1 545 514
2009. a. toimunud muutused					
Soetus perioodi jooksul	0	197 581	0	51 652	249 233
Üleandmine aasta jooksul	0	-29 557	0	0	-29 557
Mahakandmine aasta jooksul	0	0	-122 411	-39 000	-161 411
Amortisatsioonikulu	0	-312 943	-37 410	-43 253	-393 606
Üleantud ja mahakantud põhivara kulum	0	22 168	122 411	39 000	183 578
Saldo seisuga 31.12.2009					
Soetusmaksumus	75 520	1 630 252	550 633	511 482	2 767 888
Akumuleeritud kulum	-75 520	-398 764	-544 397	-355 455	-1 374 136
Jääkmaksumus	0	1 231 488	6 236	156 028	1 393 752

IMMATERIAALNE PÕHIVARA

Lisa 8

kroonides

	Lõpetamata immateriaalne põhivara
Saldo seisuga 31.12.2008	0
Soetus perioodi jooksul	450 221
Akumuleeritud kulum	0
Saldo seisuga 31.12.2009	450 221

MUUD KOHUSTUSED JA ETTEMAKSED

Lisa 9

Kohustuse nimetus	kroonides	
	Saldo 31.12.2009	Saldo 31.12.2008
Maksukohustused		
Sotsiaalmaks	1 140 604	1 059 998
Üksikisiku tulumaksu kohustus	285 093	259 684
Töötuskindlustusmaksu kohustus	80 080	16 115
Kohustuslik kogumispensioni makse	0	21 799
Erisoodustuste tulumaksu kohustus	39 454	51 456
Saadud aktsiiside ettemaksed	5 864	0
Kokku maksukohustused	1 551 095	1 409 052
Viitvõlad		
Hansapanga teenustasud	59 089	59 898
Kokku viitvõlad	59 089	59 898
Toetuste kohustused		
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused		
Kokku 2005 jäätmeäitluse programmi projektidele	0	1 290 242
Kokku 2006 jäätmeäitluse programmi projektidele	0	1 320 074
Kokku 2006 veekaitse programmi projektidele	0	1 182 337
Kokku 2006 looduskaitse programmi projektidele	0	119 962
Kokku 2006 keskkonnateadlikkuse programmi projektidele	0	669 953
Kokku 2006 välisühikaitse programmi projektidele	0	352 968
Kokku 2007 jäätmeäitluse programmi projektidele	1 132 947	16 928 236
Kokku 2007 veekaitse programmi projektidele	453 596	19 539 113
Kokku 2007 looduskaitse programmi projektidele	0	3 407 434
Kokku 2007 keskkonnateadlikkuse programmi projektidele	282 313	2 309 709
Kokku 2007 metsanduse programmi projektidele	0	1 554 677
Kokku 2007 kalanduse programmi projektidele	0	588 794
Kokku 2007 keskkonnakorralduse programmi projektidele	349 000	5 864 028
Kokku 2007 maakondliku programmi projektidele	0	200 288
Kokku 2008 jäätmeäitluse programmi projektidele	2 173 971	6 974 556
Kokku 2008 veekaitse programmi projektidele	8 346 925	16 132 929
Kokku 2008 looduskaitse programmi projektidele	2 213 982	3 760 063
Kokku 2008 keskkonnateadlikkuse programmi projektidele	1 400 789	3 920 644
Kokku 2008 metsanduse programmi projektidele	4 246 509	1 096 880
Kokku 2008 kalanduse programmi projektidele	70 000	776 299
Kokku 2008 keskkonnakorralduse programmi projektidele	1 676 137	5 838 140
Kokku 2008 maakondliku programmi projektidele	199 671	1 544 600
Kokku 2009 jäätmeäitluse programmi projektidele	1 179 847	0
Kokku 2009 veekaitse programmi projektidele	6 931 661	0
Kokku 2009 looduskaitse programmi projektidele	488 030	0
Kokku 2009 keskkonnateadlikkuse programmi projektidele	1 453 890	0
Kokku 2009 metsanduse programmi projektidele	1 526 725	0
Kokku 2009 kalanduse programmi projektidele	347 640	0
Kokku 2009 keskkonnakorralduse programmi projektidele	872 578	0
Kokku 2009 maakondliku programmi projektidele	16 200	0
Kokku sihtfinantseerimisega seotud kohustused projektidele	35 362 411	95 371 925
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused ÜF projektid	147 196 176	194 427 648
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused PHARE ja LIFE projektid	0	213 000
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused ERF projektid	1 980 416	1 386 471
Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ÜF	40 924 428	57 233 237
Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ERF	9 444 272	0
Kaasfinantseerimiseks saadud vahendid ERF	0	571 000
Kokku toetuste kohustused	234 907 703	349 203 282
KOKKU MUUD KOHUSTUSED JA ETTEMAKSED	236 517 887	350 672 231

SAADUD SIHTFINANTSEERIMINE

Lisa 10

kroonides

	Kirje nimetus	2009	2008
1.	Välisabi tegevuskuludeks	7 824 136	5 482 223
1.1.	Sh ERF*	4 205 143	2 198 165
1.2.	Euroopa Komisjon	3 054 838	2 998 608
1.3.	ESF (Sotsiaal)*	564 155	285 450
2.	Välisabi vahendamine tegevuskuludeks	27 346 833	65 998 792
2.1.	Sh Ühtekuuluvusfond	8 200 112	62 266 170
2.2.	ERF	19 146 720	3 732 622
3.	Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks	586 000	529 000
3.1.	Sh ERF	586 000	529 000
4.	Välisabi vahendamine põhivara soetuseks	930 494 662	558 949 330
4.1.	Sh Ühtekuuluvusfond	852 326 864	545 960 268
4.2.	ERF	78 167 798	12 989 062
	Kokku saadud sihtfinantseerimine	966 251 631	630 959 344

* Sihtasutuse tööjõu- ja majandamiskulude katteks

TEGEVUSTULUD va SAADUD SIHTFINANTSEERIMINE

Lisa 11

kroonides

	Kirje nimetus	2009	2008
1.	Tulud loodusvaradelt		
1.1.	Üleriigilise tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	120 556 114	124 685 359
1.2.	Metsatulu	2 400	32 440 013
1.3.	Tasu vee erikasutusest	90 695 228	91 212 449
1.4.	Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu	6 618 809	6 583 219
1.5.	Kalapüügiõiguse tasu	21 794 173	23 343 452
1.6.	Võlalt arvestatud intressitulu	1 278 052	366 047
	Kokku tulud loodusvaradelt	240 944 775	278 630 539
2.	Muud tulud keskkonnakasutusest		
2.1.	Edasiantud saastetasu ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	554 056 066	598 925 402
2.2.	Muud tegevustulud	51 482	88 088
	Kokku muud tulud	554 107 548	599 013 490
3.	Maksud kaupadelt ja teenustelt		
3.1.	Elektriaktsiis	67 152 339	355 274 887
3.2.	Pakendiaktsiis	149 770	655 107
	Kokku maksud kaupadelt ja teenustelt	67 302 109	355 929 994
	Kokku tegevustulud va saadud sihtfinantseerimine	862 354 431	1 233 574 023

For identification purposes only

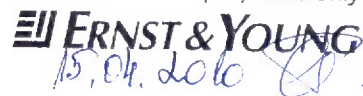
B. Ok. Lolo

ANTUD SIHTFINANTSEERIMISE KULUD
KESKKONNAKAITSEVALDKONDADELE

Lisa 12

		kroonides	
Kirje nimetus		2009	2008
1.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2009		
1.1.	Veemajandus	31 750 992	0
1.2.	Jäätmekäitlus	5 974 134	0
1.3.	Looduskaitse	14 558 131	0
1.4.	Metsandus	3 996 595	0
1.5.	Keskkonnakorraldus	11 321 426	0
1.6.	Keskkonnateadlikkus	11 686 501	0
1.7.	Kalandus	6 858 999	0
1.8.	Maakondlik	17 268	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2009	86 164 045	0
2.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2008		
2.1.	Veemajandus	174 665 366	70 601 544
2.2.	Jäätmekäitlus	71 864 076	39 662 400
2.3.	Looduskaitse	33 329 891	33 534 183
2.4.	Metsandus	28 084 877	8 168 756
2.5.	Keskkonnakorraldus	51 574 694	40 263 642
2.6.	Keskkonnateadlikkus	19 862 613	22 216 562
2.7.	Kalandus	21 536 382	6 123 589
2.8.	Maakondlik	6 060 576	8 731 884
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2008	406 978 476	229 302 559
3.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2007		
3.1.	Veemajandus	25 478 630	150 704 187
3.2.	Jäätmekäitlus	24 131 403	50 616 681
3.3.	Looduskaitse	10 759 599	46 382 558
3.4.	Metsandus	11 507 750	24 309 380
3.5.	Keskkonnakorraldus	6 106 398	48 867 991
3.6.	Keskkonnateadlikkus	8 719 545	20 809 154
3.7.	Kalandus	779 322	16 843 719
3.8.	Maakondlik	1 481 062	7 614 636
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2007	88 963 708	366 148 306
4.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2006		
4.1.	Veemajandus	1 997 341	37 638 950
4.2.	Jäätmekäitlus	0	9 202 713
4.3.	Looduskaitse	868 341	8 979 341
4.4.	Metsandus	0	7 982 387
4.5.	Keskkonnakorraldus	0	4 899 233
4.6.	Keskkonnateadlikkus	412 227	4 553 722
4.7.	Kalandus	-90 817	551 878
4.8.	Maakondlik	0	658 883
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2006	3 187 092	74 467 105
5.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2005		
5.1.	Veemajandus	0	1 855 948
5.2.	Jäätmekäitlus	102 330	845 082
5.3.	Metsandus	0	55 254
5.4.	Keskkonnakorraldus	0	357 729
5.5.	Kalandus	-95 873	0
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2005	6 457	3 114 013
6.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2004		
6.1.	Veemajandus	0	143 877
6.2.	Jäätmekäitlus	114 400	43 059
6.3.	Metsandus	0	-11 335
6.4.	Keskkonnateadlikkus	0	46 000
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2004	114 400	221 600
7.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2002		
7.1.	Veemajandus*	-22 400	-19 200
	Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2002	-22 400	-19 200

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG
 15.04.2010

Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2002 - 2009		585 391 778	673 234 384
8.	8.1. Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks/ põhivara üleandmine	7 389	100 129
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad		585 399 167	673 334 513

* Tagastatud toetusesaaja ja KIK vahelisel kokkuleppel.

ANTUD VÄLISABI KULUD PROJEKTIDELE

Lisa 13

Kirje nimetus		Fond/Rahastusotsus	2009	2008
				kroonides
1.	Välisabi vahendamine põhivara soetuseks			
1.1.	Emajõe ja Võhandu jõe valgala veemajandusprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	378 179 877	86 177 537
1.2.	Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteem	ÜF 2004/EE/16/C/PE/005	150 108 493	51 799 274
1.3.	Matsalu alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine ja laiendamine	ÜF 2004/EE/16/C/PE/004	84 822 413	153 206 015
1.4.	Pärnu ja Paide veekorraldus	ÜF 2004/EE/16/C/PE/003	48 785 818	31 395 781
1.5.	Viimsi veekorraldus	ÜF 2004/EE/16/C/PE/002	54 012 550	36 769 035
1.6.	Kohtla-Järve regionaalne reoveekäitlussüsteem	ÜF 2002/EE/16/P/PE/013	79 854 236	126 474 202
1.7.	Narva vee- ja reoveevõrgustik	ÜF 2002/EE/16/P/PE/008	0	60 315 862
1.8.	Pärnu Jäätmemajandus	ÜF 2001/EE/16/P/PE/006	0	-177 437
1.9.	Projektid*	ERF periood 2004-2006	0	12 989 062
1.10.	Projektid*	ÜF periood 2007-2013	56 563 476	0
1.11.	Projektid*	ERF periood 2007-2014	78 167 798	0
	Kokku välisabi vahendamine põhivara soetuseks		930 494 662	558 949 330
2.	Välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks			
2.1.	Emajõe ja Võhandu jõe valgala veemajandusprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	49 466 806	13 724 605
2.2.	Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteem	ÜF 2004/EE/16/C/PE/005	32 440 430	8 910 098
2.3.	Matsalu alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine ja laiendamine	ÜF 2004/EE/16/C/PE/004	71 025 945	287 166 858
2.4.	Pärnu ja Paide veekorraldus	ÜF 2004/EE/16/C/PE/003	4 707 388	54 823 766
2.5.	Kohtla-Järve regionaalne reoveekäitlussüsteem	ÜF 2002/EE/16/P/PE/013	9 799 992	7 439 659
2.6.	Narva vee- ja reoveevõrgustik	ÜF 2002/EE/16/P/PE/008	0	21 363 367
2.7.	Pärnu Jäätmemajandus	ÜF 2001/EE/16/P/PE/006	0	-70 412
2.8.	Projektid*	ERF periood 2004-2006	0	-452 753
2.9.	Projektid*	LIFE	2 121 679	0
	Kokku välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks		169 562 239	392 905 188
3.	Välisabi vahendamine tegevuskuludeks			
3.1.	Narva tuhavälja nr 2 sulgemine	ÜF 2002/EE/16/P/PE/010	-71 898	41 592 402
3.2.	Tallinna jäätmemajandus, II faas	ÜF 2001/EE/16/P/PE/005	0	11 517 966
3.3.	TA projektide ettevalmistamisel	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	45 000	9 155 802
3.3.1.	Natura 2000 alade investeeinguvajaduste määratlemiseks	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	0	2 835 000
3.3.2.	Keskkonnasaaste vähendamiseks Ahtme Soojuselektrijaamas	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	0	2 206 171
3.3.3.	Valgamaa veemajanduse ÜF projektitaotluse koostamiseks	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	0	1 657 289
3.3.4.	Põltsamaa ja Pedja jõe piirkonna veemajandusprojektide ettevalmistamiseks	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	0	2 528 390
3.3.5.	Narva Vesi AS finantsanalüüsi dokument	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	45 000	0
3.3.6.	Ametnike koolitamiseks	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	0	-71 048
3.4.	Projektid*	ERF periood 2004-2006	81 773	3 732 622
3.5.	Projektid*	ÜF periood 2007-2013	8 227 011	0
3.6.	Projektid*	ERF periood 2007-2013	19 064 947	0
	Kokku välisabi vahendamine tegevuskuludeks		27 346 833	65 998 792
4.	Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks			
4.1.	TA projektide ettevalmistamisel	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	4 128 249	2 449 960
4.1.1.	Natura 2000 alade investeeinguvajaduste määratlemiseks	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	0	1 625 400
4.1.2.	Valgamaa veemajanduse ÜF projektitaotluse koostamiseks	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	0	276 215
4.1.3.	Põltsamaa ja Pedja jõe piirkonna veemajandusprojektide ettevalmistamiseks	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	585 072	548 345
4.1.4.	Narva Vesi AS finantsanalüüsi dokument	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	9 000	0
4.1.5.	TA Poolkoks ja tööstusjäätmete prügilate sulgemise ettevalmistamiseks Kohtla-Järvel ja Kiviõlis	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	3 534 176	0
4.2.	Projektid*	ERF	124 019	33 099
4.4.	Projektid*	LIFE, INTERREG	3 451 338	797 078
	Kokku välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks		7 703 606	3 280 137
	Kokku antud välisabi kulud projektidele		1 135 107 339	1 021 133 447

* Kajastatud koondina

For identification purposes only

FINANTSTULUD JA -KULUD

Lisa 14

	kroonides	
	2009	2008
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt		
Intressitulud deposiitidelt	10 732 632	31 421 434
Intressitulud realiseeritud völakirjadelt	5 048 408	5 351 328
Intressitulud realiseerimata völakirjadelt	7 397 383	11 501 801
Kasum/kahjum realiseeritud völakirjadelt	1 674 181	-3 358 846
Kasum/kahjum völakirjade ümberhindamisest	-1 946 919	3 035 853
Kokku tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	22 905 685	47 951 569
Muud finantstulud ja -kulud		
Intressi-, viivise- ja kohustistasu tulu laenudelt	4 604 511	7 487 082
Laenulepingutasu	199 449	55 453
Muud finantstulud ja -kulud	-569 238	-373 009
Kokku muud finantstulud ja -kulud	4 234 722	7 169 526
Kokku finantstulud ja -kulud	27 140 407	55 121 095

TÖÖJÕUKULUD

Lisa 15

	kroonides	
	2009	2008
Tööjõukulud		
Juhataja tasud	993 652	808 817
Töötajate töötasu	17 333 039	16 156 819
Nõukogu liikmete töötasu	408 600	398 284
Toetused, hüvitised, erisoodustused	2 168 649	2 199 540
Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	7 495 742	6 895 827
Kokku tööjõukulud	28 399 682	26 459 287

MAJANDAMISKULUD

Lisa 16

	kroonides	
Kulukirje nimetus	2009	2008
Administreerimiskulud	1 339 196	1 223 830
Lühiajalised lähetused	262 328	439 967
Koolituskulud	388 896	234 594
Ruumide majandamiskulud	3 192 065	2 873 588
Sõidukite majandamiskulud	1 056 415	1 066 317
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	821 074	1 054 186
Kuluinventar	124 926	271 383
Info ja PR teenused	525 904	476 457
Koolituskulud kolmandatele isikutele	60 899	49 512
Mitmesugused majanduskulud	194 785	62 291
Keskkonnaprojektide teenindamine	203 409	294 983
Maksu-, riigilõivu kulud	1 528 501	1 503 079
Muud tegevuskulud	396 202	254 861
Esinduskulud	21 809	133 337
Majandamiskulud kokku	10 116 409	9 938 386

Lisa 17

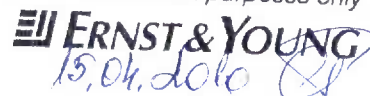
SIHTFINANTSEERIMISEGA SEOTUD POTENTSIAALSSED KOHUSTUSED KESKKONNAVALDKONDADELE

Alljärgnev tabel annab ülevaate SA Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu poolt vastu võetud otsustest keskkonnakaitse valdkondade sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsetest kohustustest seisuga 31. detsember 2009.a.

kroonides

Kirje nimetus	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaaldkondadele 2009	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaaldkondadele 2008	Potentsiaalne kohustus seisuga 31.12.2009	Potentsiaalne kohustus seisuga 31.12.2008	Sh lepinguline kohustus seisuga 31.12.2009	Sh lepinguline kohustus seisuga 31.12.2008
1. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2009						
1.1. Veemajandus	254 321 802	0	222 197 191	0	21 169 226	0
1.2. Jäätmeäritlus	37 333 226	0	31 359 092	0	5 909 707	0
1.3. Looduskaitse	33 065 722	0	18 108 251	0	4 501 351	0
1.4. Metsandus	61 566 680	0	56 697 592	0	4 205 232	0
1.5. Keskkonnakorraldus	48 666 640	0	36 315 214	0	5 581 065	0
1.6. Keskkonnateadlikkus	33 333 015	0	21 010 486	0	2 641 225	0
1.7. Kalandus	27 970 671	0	20 796 009	0	8 506 231	0
1.8. Maakondlik	7 623 835	0	7 606 567	0	16 200	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2009	503 881 592	0	414 090 402	0	52 530 238	0
2. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2008						
1.1. Veemajandus	316 508 419	354 279 870	70 271 303	297 764 822	37 333 960	51 244 021
1.2. Jäätmeäritlus	124 005 194	127 292 821	12 163 799	89 874 644	5 385 475	29 170 975
1.3. Looduskaitse	80 032 519	82 858 712	10 921 532	46 489 291	11 374 243	20 801 869
1.4. Metsandus	80 829 690	81 956 188	19 939 206	61 085 186	22 816 054	42 571 400
1.5. Keskkonnakorraldus	103 069 438	104 454 184	10 472 073	68 352 944	11 722 904	10 753 094
1.6. Keskkonnateadlikkus	52 623 509	55 791 575	9 443 681	34 450 045	4 831 108	12 335 919
1.7. Kalandus	28 735 424	32 322 700	761 498	26 625 136	831 498	12 615 846
1.8. Maakondlik	15 509 874	15 777 198	694 414	8 393 523	661 999	4 138 769
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2008	801 314 068	854 733 248	134 667 504	633 035 591	94 957 241	183 631 893
3. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2007						
2.1. Veemajandus	238 505 978	239 223 258	5 196 790	48 987 178	453 596	39 876 122
2.2. Jäätmeäritlus	127 011 637	134 781 264	931 052	34 904 356	2 063 999	29 284 822
2.3. Looduskaitse	89 464 043	89 857 323	1 496 392	12 361 520	1 496 392	12 243 752
2.4. Metsandus	42 890 537	43 042 820	0	10 113 306	0	10 113 306
2.5. Keskkonnakorraldus	67 450 662	67 644 972	115 170	12 033 478	464 170	11 000 588
2.6. Keskkonnateadlikkus	46 119 243	48 486 990	21 695	10 319 301	304 008	9 149 571
2.7. Kalandus	26 096 821	26 370 338	0	1 043 426	0	967 166
2.8. Maakondlik	14 239 472	14 255 711	59 400	1 467 599	59 400	1 467 599
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2007	651 778 393	663 662 677	7 820 499	131 230 163	4 841 565	114 102 925
3. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2006						
3.1. Veemajandus	203 935 066	204 505 075	1 755 803	5 505 490	1 755 803	4 951 638
3.2. Jäätmeäritlus	100 627 613	100 627 613	0	0	0	0
3.3. Looduskaitse	83 017 863	83 032 163	487 960	938 627	487 960	938 627
3.4. Metsandus	42 911 448	42 911 448	0	0	0	0
3.5. Keskkonnakorraldus	52 415 179	52 415 179	0	352 968	0	352 968
3.6. Keskkonnateadlikkus	35 798 479	35 876 340	0	970 192	0	951 692
3.7. Kalandus	25 961 572	25 961 572	0	0	0	0
3.8. Maakondlik	12 732 594	12 732 594	16 200	16 200	16 200	16 200
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2006	557 399 815	558 061 984	2 259 963	7 783 478	2 259 963	7 211 126
4. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2005						
4.1. Veemajandus	118 797 130	118 797 130	0	0	0	0
4.2. Jäätmeäritlus	112 018 881	112 468 179	0	551 628	0	256 680
4.3. Looduskaitse	51 946 552	52 007 552	0	0	0	0
4.4. Metsandus	24 499 995	24 499 995	0	0	0	0
4.5. Keskkonnakorraldus	40 940 135	40 940 136	0	0	0	0
4.6. Keskkonnateadlikkus	29 892 599	30 085 013	0	219 209	0	219 209
4.7. Kalandus	22 394 092	22 394 092	0	0	0	0
4.8. Maakondlik	13 266 253	13 266 253	0	0	0	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2005	413 755 637	414 458 350	0	770 837	0	475 889
5. Sihtfinantseeritud riiklikud programmid 2004						
5.1. Jäätmeäritlus	0	572 000	0	0	0	114 400
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2004	0	572 000	0	0	0	114 400

For identification purposes only

VÄLISABI FINANTSEERIMISEGA SEOTUD POTENTSIAALSED KOHUSTUSED

Lisa 18

kroonides

Jrk	Nimetus	Rahastusotsuse nr	Summa rahastusotsus	Tehdud väljamakseid aastatel 2004- 2009	Kohustus bilansis 31.12.09	Potentsiaalne kohustus 31.12.2009
1.	Välisabi vahendamine projektide finantseerimiseks -		8 148 886 337	1 375 752 225	124 202 852	6 648 931 260
	ÜF					
1.1.	Kohtla-Järve regionaalne reoveekäitlussüsteem	ÜF 2002/EE/16/P/PE/013	530 971 608	431 846 624	18 518 175	80 606 810
1.2.	Vinisi veekorraldus	ÜF 2004/EE/16/C/PE/002	153 727 845	100 072 316	9 504 312	44 151 217
1.3.	Matsalu alamvesik vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstr ja laiendamine; Haapsalu alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/004	131 631 716	123 719 628	6 193 945	1 718 144
1.4.	Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteem; Kuressaare alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/005	212 580 966	184 712 453	3 340 796	24 527 717
1.5.	Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteem; Kärkla alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/005	56 578 106	52 754 403	0	3 823 703
1.6.	Emajõe- ja Võhandu jõe valgala veemajanduse projekt; Võru alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	131 839 034	79 546 576	9 255 287	43 037 170
1.7.	Emajõe- ja Võhandu jõe valgala veemajanduse projekt; Emajõe alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	439 139 823	219 858 874	56 193 277	163 087 671
1.8.	Emajõe- ja Võhandu jõe valgala veemajanduse projekt; Põlva alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	143 143 702	112 354 025	4 563 827	26 225 851
1.9.	Projektid	Periood 2007-2013	6 349 273 537	70 887 327	16 633 233	6 261 752 977
2.	Välisabi vahendamine projektide finantseerimiseks -		402 685 125	95 252 330	1 980 416	305 452 379
	ERF					
2.1.	Projektid	Periood 2007-2013	402 685 125	95 252 330	1 980 416	305 452 379
3.	Välisabi kaasfinantseerimine projektide finantseerimiseks - ÜF		558 344 994	195 802 820	20 245 752	342 296 422
3.1.	Kohtla-Järve regionaalne reoveekäitlussüsteem	ÜF 2002/EE/16/P/PE/013	42 348 584	36 479 518	1 089 304	4 779 761
3.2.	Matsalu alamvesik vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstr ja laiendamine; Haapsalu alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/004	51 034 935	44 388 571	5 760 796	885 568
3.3.	Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteem; Kuressaare alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/005	116 364 161	37 269 806	417 550	78 676 805
3.4.	Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteem; Kärkla alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/005	24 581 894	23 290 799	0	1 291 095
3.5.	Emajõe- ja Võhandu jõe valgala veemajanduse projekt; Võru alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	80 444 884	28 298 624	1 733 927	50 412 332
3.6.	Emajõe- ja Võhandu jõe valgala veemajanduse projekt; Emajõe alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	112 754 830	19 466 442	10 975 715	82 312 674
3.7.	Emajõe- ja Võhandu jõe valgala veemajanduse projekt; Põlva alamprojekt	ÜF 2004/EE/16/C/PE/007	130 815 708	6 609 061	268 460	123 938 187
4.	Välisabi kaasfinantseerimine projektide finantseerimiseks - LIFE, INTERREG jt		25 796 823	13 945 827	0	11 850 996
4.1.	Projektid	LIFE, INTERREG jm	25 796 823	13 945 827	0	11 850 996
	Kokku välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused		9 135 713 279	1 680 753 201	146 429 020	7 308 531 058

RENDITUD VARAD**Lisa 19**

Sihtasutus rendib bürooruume, sõiduautosid ja IT riist- ning tarkvara.

Maakondlike esindustega on sõlmitud 14-s maakonnas ruumide kasutamiseks lepingud, millega sihtasutus on võtnud endale kohustuse maksta pindade üürikulud ja/ või hüvitada ruumide kommunaalkulud.

Rendi kuumaksed jäävad vahemikku 11- 40 krooni m2 ning lepingud on ühepoolselt katkestatavad 1-3 kuu etteteatamistähtajaga.

Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Makstud kasutusrendimakseid perioodi jooksul:

	kroonides
2008	2 250 911
2009	3 382 833

Järgmiste perioodide kasutusrendimaksed mittekatkestatavatest rendilepingutest:

	kroonides
kuni 1 aasta	3 440 630
1-5 aastat	15 639 824

TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

Lisa 20

Sihtasutuse aastaaruande koostamisel on loetud osapoolteks

- Rahandusministeerium, kes on Sihtasutuse asutaja ja teostab asutajaõigusi;
- Keskonnaministeerium, kellega on haldusleping kui kontrolliorganiga;
- Sihtasutuse juhatuse- ja nõukogu liikmed;
- Eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Sihtasutuse arvelduskontod kuuluvad aruandeaastal Rahandusministeeriumi riigikassa koosseisu (lisa 3)

Struktuuritoetuste andmisel täidab Sihtasutus rakendusüksuse ülesandeid ja on seotud

Rahandusministeeriumi kui korraldusasutuse, makseasutuse kui ka auditeeriva asutusega.

Makseasutuselt saadud toetuste vahendamisel kirjendatud tulu ja kulu on kajastatud lisades 10 ja 13.

Toetuste vahendamisega seotud nõuded saamata sihtfinantseerimise kohta on kajastatud lisas 5 ja

kohustused saadud sihtfinantseerimise kohta lisas 9.

Keskonnaministeeriumile antud toetused on kajastatud lisades 12 ja 13. Nõuded ettemakstud toetuste kohta on kajastatud lisas 5 ja Sihtasutuse kohustused Keskonnaministeeriumi ees on lisas 9.

Keskonnaministeeriumi poolt edastatud tulud keskkonnakasutusest on kajastatud lisas 11 ja bilansi-kuupäevaks laekumata tulud on kajastatud viitnõudena lisas 4.

Alates 15. juunist 2009 on Sihtasutuse juhatus 2-liikmeline.

Aruandeperioodil on juhatuse liikmetele arvestatud tasusid ja antud muid soodustusi kokku summas

1 166 241 krooni (2008. a. 871 228 krooni). Lisaks on ühele juhatuse liikmele antud kasutada ametiauto, mille kasutamise eest isiklikul otstarbel maksab Sihtasutus erisoodustuse maksud.

Aruandeperioodil on nõukogu liikmetele arvestatud tasusid 408 600 krooni (2008. a. 398 284 krooni).

Muid soodustusi nõukogu liikmetele antud ei ole.

Juhatuse liikmete lepingu ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks Sihtasutusele lahkumishüvitise maksmise kohustus summas 759 000 krooni (sõltuvalt bilansipäeval kehtinud lepingust on juhatuse liikmele ette nähtud hüvitis 3-12 kuutasu ulatuses) ja lahkumisel omal soovil summas 303 600 krooni (6 kuutasu ulatuses).

Sihtasutus on teinud päringud juhatuse liikme ja nõukogu liikmete osaluste kohta Eesti ettevõtetega ja kinnitab, et juhatuse liikme ja nõukogu liikmete poolt kontrollivate või nende olulise mõju all olevate ettevõtetega 2009. aastal ja võrreldaval, 2008. aastal, Sihtasutus tehinguid teinud ei ole.

VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogule

Oleme auditeerinud Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2009 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta tulemiaruanne, netovara muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on lisatud meie poolt identifitseerituna käesolevale järeldusotsusele.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õiglane esitamine kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamislike hinnangute tegemine.

Vandeaudiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunde, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab vandeauditior nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab lisatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus finantsseisundit seisuga 31. detsember 2009 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tallinn, 15. aprill 2010

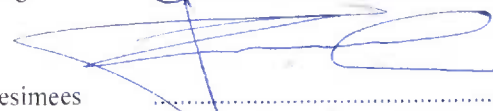
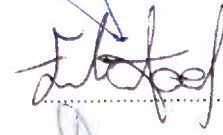
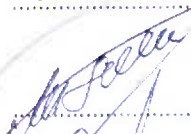
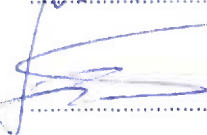

Ivar Kiigemägi
Ernst & Young Baltic AS

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIHKMETE ALLKIRJAD**Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus**

Juhatus on 15. aprillil 2010 koostanud tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.
SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse nõukogu on juhataja poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest ja vandeaudiitori aruandest, läbi vaadanud ja heaks kiitnud.

Majandusaasta aruandele on alla kirjutanud juhatuse ja nõukogu liikmed.

Nimi	Ametinimet	Allkiri	Kuupäev
Kalev Aun	juhatuse liige		15.04.2010.a
Andrus Kimber	juhatuse liige		15.04.2010.
Jaanus Tamkivi	nõukogu esimees		26/4/2010
Erki Nool	nõukogu liige		20.04.2010
Evelin Oras	nõukogu liige		20.04.2010
Tõnu Traks	nõukogu liige		20.04.2010
Margus Tsahkna	nõukogu liige		20.04.2010
Tiit Kuuli	nõukogu liige		20.04.2010
Tõnis Kõiv	nõukogu liige		20.04.2010
Tiina Tamm	nõukogu liige		20.04.2010
Toomas Trapido	nõukogu liige		26.04.2010

Aruande elektroonilised kinnitused

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (registrikood: 90005946) 01.01.2009 - 31.12.2009 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Kinnitaja nimi	Kinnitaja roll	Kinnituse andmise aeg
Kalev Aun	Juhatuse liige	03.05.2010

Sidevahendid

Liik	Sisu
E-posti aadress	info@kik.ee
Faks	+372 6274170
Telefon	+372 6274171